

32001R0018(01)

L 10/24

EUROPOS BENDRIJŲ OFICIALUSIS LEIDINYS

2002 1 12

EUROPOS CENTRINIO BANKO REGLAMENTAS (EB) Nr. 63/2002**2001 m. gruodžio 20 d.****dėl statistikos apie indėlių ir paskolų palūkanų normas, kurias taiko pinigų finansų įstaigos namų ūkiams ir nefinansinėms korporacijoms****(ECB/2001/18)**

EUROPOS CENTRINIO BANKO VALDANČIOJI TARYBA,

būtų pradėti įgyvendinti ECBS uždaviniai; Statuto 5 straipsnio 2 dalis numato, kad nacionaliniai centriniai bankai vykdo, kiek tai įmanoma, 5 straipsnio 1 dalyje apibūdintus uždavinius.

atsižvelgdama į 1998 m. lapkričio 23 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2533/98 dėl Europos centrinio banko renkamos statistinės informacijos ⁽¹⁾, ypač į jo 5 straipsnio 1 dalį ir 6 straipsnio 4 dalį,

kadangi:

(1) Vykdamas Europos centrinių bankų sistemos uždavinius reikalinga gauti statistiką apie indėlių ir paskolų palūkanų normas, kurias pinigų finansų įstaigos (PFI) taiko namų ūkiams ir nefinansinėms korporacijoms; šios statistikos pagrindinis tikslas – pateikti Europos centriniams bankams (ECB) visapusišką, išsamų, ir suderintą statistinį vaizdą apie PFI taikomų palūkanų normų lygius ir jų pokyčius bėgant laikui; šios palūkanų normos sudaro paskutinę grandį monetarinės politikos, susijusios su oficialių palūkanų normų pokyčiais, plėtojimo mechanizme, ir todėl tampa svarbiu veiksmu siekiant patikimai analizuoti piniginius procesus dalyvaujančiose valstybėse narėse; tuo pat metu informacija apie palūkanų normų pasikeitimus reikalinga ECBS, siekiant prisidėti prie sklandžios politikos, kurią vykdo atsakingos institucijos, ir kuri apima kredito institucijų rizikos ir finansinės sistemos stabilumo priežiūrą.

(2) ECB, vadovaudamasis Europos bendrijos steigimo sutarties nuostatomis (toliau – „Sutartis“) ir Europos centrinių bankų sistemos ir Europos centrinio banko statute (toliau – „Statutas“) nustatytais sąlygomis, leidžia taisykles tokia apimtimi, kiek tai reikalinga įgyvendinant ECBS uždavinius, nurodytus Statute, o kai kuriais atvejais, išdėstytais Tarybos patvirtintose nuostatose, nurodytose Sutarties 107 straipsnio 6 dalyje.

(3) Statuto 5 straipsnio 1 dalyje reikalaujama, kad ECB, padedamas nacionalinių centrinių bankų (NCB), kauptų reikalingą statistinę informaciją iš atsakingų nacionalinių valdžios institucijų arba tiesiogiai iš ekonominių subjektų, kad

(4) Nacionaliniams centriniams bankams gali prireikti, ir tai gali sumažinti atskaitomybės našta, rinkti iš faktiškai atsakingos visuomenės dalies statistinę informaciją, reikalingą ECB statistiniams reikalavimams įvykdyti, pagal platesnę statistinės atskaitomybės sistemą, už kurios nustatymą nacionaliniai centriniai bankai yra individualiai atsakingi pagal Bendrijos arba nacionalinius įstatymus arba nustatytą praktiką, ir kuri naudojama kitais statistikos tikslais, jeigu tai netrukdo ECB vykdyti statistinių reikalavimų; siekiant didinti skaidrumą, šiais atvejais yra įprasta informuoti atsakingus tarpininkus, kad duomenys renkami įgyvendinti kitus statistinius tikslus; išskirtiniais atvejais ECB gali remtis tokiems tikslams renkama statistine informacija įgyvendindamas savo reikalavimus.

(5) Pagal Reglamento (EB) Nr. 2533/98 3 straipsnį, ECB turi nurodyti faktiškai atskaitingą nustatytos visuomenės dalį ir kiek galima sumažinti susijusią atskaitomybės našta; PFI palūkanų normų statistikos tikslais, faktiškai atskaitingą visuomenės dalį sudaro arba visos surašytos susijusios PFI, arba atitinkamų PFI imtis, sudaryta pagal nustatytus kriterijus; atsižvelgiant į kiekvienos dalyvaujančios valstybės narės PFI sektoriaus specifiką, galutinį atrankos metodą pasirenka nacionaliniai centriniai bankai; tuo siekiama sumažinti atskaitomybės našta, ir tuo pat metu užtikrinti aukštos kokybės statistiką; 5 straipsnio 1 dalimi numatoma, kad ECB gali priimti taisykles, apibrėžiančias ir nustatančias statistinės atskaitomybės reikalavimus, taikomus dalyvaujančių valstybių narių faktiškai atskaitingai visuomenės daliai; 6 straipsnio 4 dalyje numatyta, kad ECB gali priimti taisykles, kuriose išdėstytos sąlygos, kada galima pasinaudoti teise tikrinti ar privalomai rinkti statistinę informaciją.

(6) Reglamento (EB) Nr. 2533/98 4 straipsniu valstybėms narėms leidžiama tvarkyti pačioms statistikos srityje ir visapusiškai bendradarbiauti su ECBS, kad būtų įgyvendinti įsipareigojimai, kylantys iš Statuto 5 straipsnio.

⁽¹⁾ OL L 318, 1998 11 27, p. 8.

(7) Pripažįstama, kad pagal Statuto 34 straipsnio 1 dalį ECB priimtos taisyklės nesuteikia jokių teisių ir niekaip neįpareigoja nedalyvaujančių valstybių narių, Statuto 5 straipsnis taikomas ir dalyvaujančioms, ir nedalyvaujančioms valstybėms narėms; Reglamentu (EB) Nr. 2533/98 primenama, kad Statuto 5 straipsniu sykiu su Sutarties 5 straipsniu išreiškiamas įpareigojimas įdiegti ir įgyvendinti nacionaliniu lygiu visas priemones, kurias nedalyvaujančios valstybės narės laiko priimtinais, kad būtų galima užtikrinti statistinės informacijos, reikalingos įgyvendinant ECB statistinės atskaitomybės reikalavimus ir statistikos srityje laiku pasiruošiant tapti dalyvaujančiomis valstybėmis narėmis, surinkimą.

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Sąvokos

Šiame reglamente:

- 1) sąvokos „atskaitingi tarpininkai“, „dalyvaujanti valstybė narė“, „rezidentas“, ir „rezidavimas“ turi tokią pačią reikšmę, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 2533/98 1 straipsnyje;
- 2) „namų ūkiai ir nefinansinės korporacijos“ – kaip apibrėžta Europos sąskaitų sistemoje (ESA) 1995, pateiktoje 1996 m. birželio 25 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 2223/96 dėl nacionalinių ir regioninių sąskaitų Europos sistemos Bendrijoje ⁽¹⁾ A priede – visi nefinansiniai sektoriai, išskyrus bendrąsias valdžios institucijas, apimantys namų ūkių sektorių ir namų ūkių aptarnaujančių ne pelno institucijų sektorių (sujungti S.14 ir S.15 punktai) ir nefinansinių korporacijų sektorių (S.11 punktas);
- 3) „kredito įstaigos ir kitos institucijos“ – visos PFI, išskyrus centrinį banką ir pinigų rinkos fondus, kurios nurodytos vadovaujantis klasifikaciniais principais, išdėstytais 2001 m. lapkričio 22 d. Europos Centrinio banko reglamento (EB) Nr. 2423/2001 dėl pinigų finansų įstaigų konsoliduoto balanso (ECB/2001/13) ⁽²⁾ I priedo 1 dalies 1 punkte;
- 4) „PFI palūkanų normos statistika“ – statistika apie tas euro nominalo indėlių ir paskolų palūkanų normas, kurias taiko reziduojančios kredito įstaigos ir kitos institucijos namų ūkiams ir nefinansinėms korporacijoms, reziduojančioms dalyvaujančiose valstybėse narėse;

⁽¹⁾ OL L 310, 1996 11 30, p.1.

⁽²⁾ OL L 333, 2001 12 17, p.1.

5) „potencialiai atskaitinga visuomenės dalis“ – reziduojančios kredito įstaigos ir kitos institucijos, kurios priima euro nominalo indėlius iš dalyvaujančiose valstybėse narėse reziduojančių namų ūkių ir (arba) nefinansinių korporacijų ir (arba) suteikia jiems euro nominalo paskolas.

2 straipsnis

Faktiškai atskaitinga visuomenės dalis

1. Faktiškai atskaitingą visuomenės dalį sudaro kredito įstaigos ir kitos institucijos iš potencialiai atskaitingos visuomenės dalies, kurias pasirenka nacionaliniai centriniai bankai šio reglamento I priede nustatyta tvarka.

2. Kiekvienas nacionalinis centrinis bankas informuoja savo reziduojančius atskaitingus tarpininkus apie jų atskaitomybės įsipareigojimus pagal nacionalines procedūras.

3. Valdančioji taryba išnagrinėja, kaip laikomasi šio reglamento I priedo nuostatų, jį įgyvendinus, o vėliau – ne rečiau kaip kas dvejus metus.

3 straipsnis

Statistiniai atskaitomybės įsipareigojimai

1. Siekiant nuolat gauti PFI palūkanų normų statistiką, faktiškai atskaitinga visuomenės dalis kas mėnesį praneša statistinę informaciją apie naujus sandorius ir negrąžintas sumas dalyvaujančios valstybės narės, kurioje reziduoja atskaitingas tarpininkas, nacionaliniam centriniam bankui. Reikalinga statistinė informacija nurodyta šio Reglamento II priede.

2. Atsižvelgdami į nacionalines charakteristikas, nacionaliniai centriniai bankai nustato ir įgyvendina atskaitomybės susitarimus, kuriais turi vadovautis faktiškai atskaitinga visuomenės dalis. Nacionaliniai centriniai bankai užtikrina, kad pagal tokius atskaitomybės susitarimus būtų teikiama reikalinga statistinė informacija ir kruopščiai tikrinama, kaip laikomasi 3 straipsnio 3 dalyje nurodytų minimalių perdavimo, tikslumo, sąvokų atitikties ir peržiūrų reikalavimų.

3. Reikalinga statistinė informacija pateikiama laikantis šio Reglamento III priede pateiktų minimalių perdavimo, tikslumo, sąvokų atitikties ir peržiūrų reikalavimų.

4. Nacionaliniai centriniai bankai kas mėnesį perduoda sukauptą šalies statistinę informaciją ECB iki darbo pabaigos 19 darbo dieną nuo atskaitinio mėnesio pabaigos.

*4 straipsnis***Tikrinimas ir privalomas rinkimas**

Teisė tikrinti ar privalomai surinkti informaciją, kurią teikia atskaitingi tarpininkai, vykdydami šiame reglamente nustatytus statistinės atskaitomybės reikalavimus, suteikiama nacionaliniams centriniams bankams, nepažeidžiant ECB teisės tai atlikti pačiam. Šia teise pirmiausia naudojamosi, kai faktiškai atskaitingai visuomenės daliai priskirta institucija nevykdo šio reglamento III priede nustatytų minimalių perdavimo, tikslumo, sąvokų atitikties ir peržiūrų reikalavimų.

*5 straipsnis***Pirmasis atsiskaitymas**

Kaip numatyta šiame reglamente, pirmasis atsiskaitymas pradedamas vykdyti pateikiant 2003 m. sausio mėnesio statistinę informaciją.

*6 straipsnis***Pereinamojo laikotarpio nuostatos**

Pereinamojo laikotarpio nuostatos dėl šio reglamento dalių taikymo išdėstytos šio reglamento IV priede.

*7 straipsnis***Baigiamoji nuostata**

Šis reglamentas įsigalioja 2002 m. sausio 31 d.

Priimta Frankfurte prie Maino, 2001 m. gruodžio 20 d.

ECB valdančiosios tarybos vardu

Pirmininkas

Willem F. DUISENBERG

I PRIEDAS

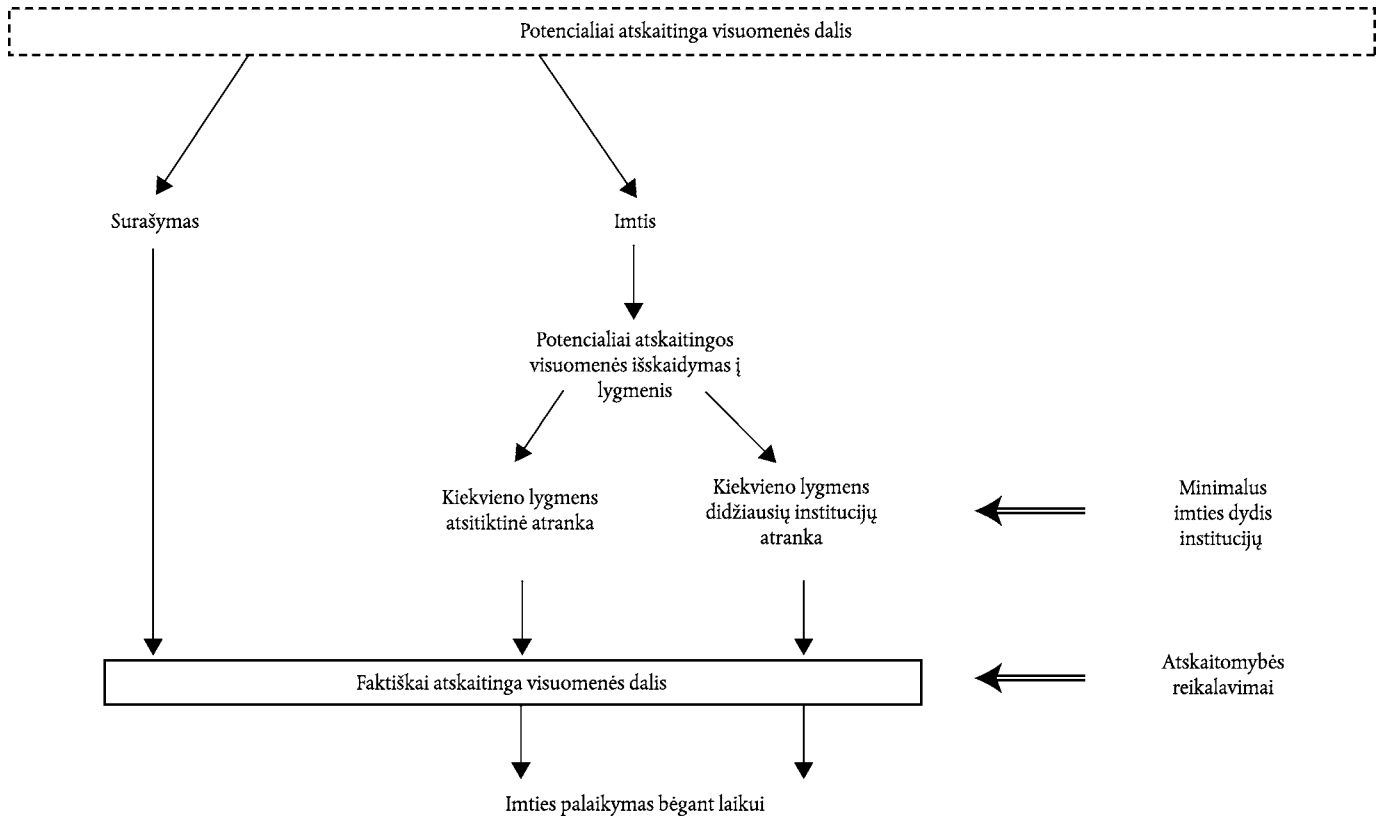
**FAKTIŠKAI ATSKAITINGOS VISUOMENĖS DALIES ATRINKIMAS IR PINIGŲ FINANSŲ ĮSTAIGOS
PALŪKANŲ NORMŲ STATISTIKOS IMTIES PALAIKYMAS**

1 DALIS

Faktiškai atskaitingos visuomenės dalies atrinkimas

I. Bendra atrankos procedūra

1. Nacionaliniai centriniai bankai vadovaujasi žemiau pateikta schema parinkdami atskaitingus tarpininkus. Ši procedūra smulkiai aprašoma šiame priede.

II. Surašymas arba imtis

2. Kiekvienas nacionalinis centrinis bankas pasirenka savo atskaitingus tarpininkus iš potencialiai atskaitingos visuomenės dalies kredito įstaigų ir kitų institucijų, kurios reziduoja toje pačioje dalyvaujančioje valstybėje narėje kaip ir NCB.
3. Atsirinkdami atskaitingus tarpininkus nacionaliniai centriniai bankai vykdo jų surašymą, arba remiasi atrankos metodu pagal toliau nurodytus kriterijus.
4. Vykdamas surašymą, nacionalinis centrinis bankas kreipiasi į kiekvieną potencialiai atskaitingos visuomenės dalies reziduojančią kredito įstaigą ir kitą instituciją su prašymu pateikti pinigų finansų įstaigos palūkanų normų statistiką. Surašymo būdu surinkti kintamieji rodikliai yra palūkanų normos ir naujų sandorių sumos bei negrąžintų sumų palūkanų normos.
5. Taikant atrankos būdą, dėl statistikos pateikimo kreipiamasi tik į pasirinktas potencialiai atskaitingos visuomenės dalies kredito įstaigas ir kitas institucijas. Atrankos būdu surinkti kintamieji rodikliai yra palūkanų normos ir naujų sandorių sumos bei negrąžintų sumų palūkanų normos. Jie vadinami atrankos kintamaisiais rodikliais. Siekiant minimaliai sumažinti riziką, kad atrankinio tyrimo rezultatai skirsis nuo tikrųjų (nežinomų) atskaitingos visuomenės dalies verčių, imtis sudaroma tokiu būdu, kad atspindėtų potencialiai atskaitingą visuomenės dalį. PFI palūkanų normos statistikos tikslais, imtis laikoma tipine, jei visos PFI palūkanų normos statistikos charakteristikos, kurios aptinkamos potencialiai atskaitingos visuomenės dalyje, taip pat atspindimos ir imtyje. Sudarydami pirminę imtį, atrankos schemai parengti nacionaliniai centriniai bankai gali naudoti tinkančius pakaitinius rodiklius ir modelius, net jei iš esamų šaltinių gauti pagrindiniai duomenys ir ne visiškai tiksliai atitinka šio Reglamentą sąvokas.

III. Potencialiai atskaitingos visuomenės dalies išskirstymas lygmenimis

6. Siekdamas užtikrinti, kad imtis būtų tipinė, kiekvienas nacionalinis centrinis bankas, naudojantis atrankos metodu surenkant PFI palūkanų normos statistiką, prieš pasirinkdamas bet kokius atskaitingus tarpininkus, teisingai išskirsto lygmenimis potencialiai atskaitingą visuomenės dalį. Skirstymas į lygmenis reiškia, kad potencialiai atskaitinga visuomenės dalis N dalinama į smulkesnes grupes arba lygmenis $N_1, N_2, N_3, \dots, N_L$. Taip išskirstyti pogrupiai arba lygmenys nesikerta ir visi kartu sudaro potencialiai atskaitingą visuomenės dalį:

$$N_1 + N_2 + N_3 + \dots + N_L = N$$

7. Nacionaliniai centriniai bankai apibrėžia išskirstymo lygmenimis kriterijus, pagal kuriuos potencialiai atskaitinga visuomenės dalis gali būti dalinama į vienalyčius lygmenis. Lygmuo laikomas vienalyčiu, jei atrankos kintamųjų rodiklių variavimas lygmens ribose yra mažesnis negu variavimas už lygmens ribų ⁽¹⁾. Išskirstymo lygmenimis kriterijai yra susiję su PFI palūkanų normos statistika, t. y. išskirstymo lygmenimis kriterijai siejami su palūkanų normomis bei imties pagrindu nustatytais dydžiais.
8. Kiekvienas atrankos būdą pasirinkęs nacionalinis centrinis bankas nustato ne mažiau kaip vieną išskirstymo lygmenimis kriterijų, kuris užtikrintų, kad kredito institucijų ir kitų institucijų imtis yra tipinė dalyvaujančiai valstybei narė, o atrankos paklaida yra nedidelė. Geriausia būtų, jei nacionaliniai centriniai bankai nustatytų hierarchinę išskirstymo lygmenimis kriterijų struktūrą. Nustatant šiuos kriterijus turėtų būti atsižvelgiama į šalies sąlygas, dėl to jie skirti dalyvaujančioje valstybėje narėje.
9. Atskaitingi tarpininkai atrankami naudojant vienpakopę atranką, kai yra išskirti visi lygmenys. Tik šiame vienpakopiame etape atskaitingi tarpininkai išsirenkami iš potencialiai atskaitingos visuomenės dalies. Nevykdoma jokia tarpinė atranka.

IV. Minimali nacionalinė imtis

10. Minimali nacionalinė imtis yra tokia, kad naujų sandorių palūkanų normų maksimali atsitiktinė paklaida ⁽²⁾ vidutiniškai visose priemonių kategorijose negali viršyti 10 bazės taškų, kai patikimumo lygis – 90 % ⁽³⁾. Kad šio reikalavimo laikomasi, įrodoma arba tiesiogiai - pateikus atitinkamus duomenis, arba jei tokių duomenų nėra, gali būti laikoma, kad įvykdžius pirmąjį arba antrąjį iš žemiau pateiktų kriterijų, imtis yra pakankamai didelė, kad būtų įvykdytas minimalumo reikalavimas:
- a) minimali nacionalinė imtis yra tokia, kad apimtų ne mažiau kaip 30 % reziduojančios potencialiai atskaitingos visuomenės dalies; kai 30 % reziduojančios potencialiai atskaitingos visuomenės dalies sudaro daugiau negu 100 tarpininkų, minimali nacionalinė imtis vis dėlto gali būti apribota iki 100 atskaitingų tarpininkų;
- b) minimali nacionalinė imtis yra tokia, kad atskaitingi tarpininkai nacionalinėje imtyje sudarytų ne mažiau kaip 75 % iš dalyvaujančiose valstybėse narėse reziduojančių namų ūkių ir nefinansinių korporacijų gautų euro indėlių kiekio ir ne mažiau kaip 75 % jiems suteiktų euro paskolų kiekio.
11. Atitinkami duomenys suprantami kaip duomenys, kurie yra pakankamai smulkūs ir susiję su PFI palūkanų normų statistika tuo aspektu, kad tyrimuose, iš kurių šie duomenys yra gauti, taikomos PFI palūkanų normų statistiką atitinkančios sąvokos. Tokie duomenys nacionaliniams centriniams bankams gali būti neprieinami, kol nėra įvykdytas PFI palūkanų normos statistinis tyrimas ir atskaitingi tarpininkai nepateikia pirmųjų duomenų komplektų.
12. Kaip nurodyta 21 punkte, minimalios nacionalinės imties reikalavimas taikomas ir minimaliam pradiniam imties dydžiui, ir minimaliam imties dydžiui po peržiūros. Dėl susijungiančių ir pasitraukiančių subjektų, imties dydis gali būti mažinamas laikui bėgant iki kito peržiūros laikotarpio.
13. Nacionaliniai centriniai bankai gali pasirinkti daugiau atskaitingų tarpininkų negu nustatyta minimali nacionalinė imtis, ypač tuomet, kai reikia, jog nacionalinė imtis geriau atspindėtų tikrą situaciją atsižvelgiant į nacionalinės finansų sistemos struktūrą.
14. Potencialiai atskaitingos visuomenės dalies kredito įstaigų ir kitų institucijų skaičius ir minimali imtis turi būti suderinti. Kredito įstaigoms ir kitoms institucijoms, kurios reziduoja vienoje dalyvaujančioje valstybėje narėje ir yra individualiai įtrauktos į PFI sąrašą, kaip įsisteigtos ir atnaujintos pagal 2001 m. lapkričio 22 d. Europos Centrinio banko reglamento (EB) Nr. 2423/2001 dėl pinigų finansinių institucijų sektoriaus konsoliduotojo balanso (ECB/2001/13) ⁽⁴⁾ I priedo 1 dalies 1 punkte nustatytus klasifikacinius principus, nacionaliniai centriniai bankai gali leisti pateikti PFI palūkanų normų statistiką kartu kaip grupei. Grupė tampa tariamu atskaitingu tarpininku. Tai reiškia, kad ši grupė pateikia PFI palūkanų normų statistiką tarsi viena PFI, t. y. ji pateikia kiekvienos priemonės kategorijos vieną vidutinę palūkanų normą visos grupės vardu, vietoj vienos palūkanų normos kiekvienai PFI sąraše nurodytai PFI. Tuo pat metu, šiai grupei priklausančios kredito įstaigos ir kitos institucijos vis tiek laikomos atskiromis institucijomis potencialiai atskaitingos visuomenės dalies ir imties atžvilgiu.

⁽¹⁾ Bendros variacijos išskyrimas į vidaus ir lygmens išorės variavimus vadinamas Huiogenso teorema.

⁽²⁾
$$D = z_{\alpha/2} * \sqrt{\text{var}(\hat{\theta})} \approx z_{\alpha/2} * \sqrt{\text{var}(\hat{\theta})}$$

kur D – maksimali atsitiktinė paklaida, $z_{\alpha/2}$ – faktorius, išskaičiuotas iš įprasto pasiskirstymo arba bet kokie tinkamo pasiskirstymo pagal duomenų struktūrą (pvz.: t-pasiskirstymas) laikant, kad patikimumo lygis $1-\alpha$, $\text{var}(\hat{\theta})$ – parametro θ statistinio įvertinimo variaciškumas, o $\text{var}(\hat{\theta})$ – parametro θ statistinio įvertinimo nustatytasis variavimas.

⁽³⁾ Nacionaliniai centriniai bankai gali tiesiogiai paversti absoliutų 10 bazės taškų matą, esant patikimumo lygiui 90 % į santykinį matą kaip statistinio įvertinimo priimtina maksimalų variacijos koeficientą.

⁽⁴⁾ OL L 333, 2001 12 17 p.1.

V. Imties paskirstymas lygmenyse ir atskaitingų tarpininkų atranka

15. Pagal 6 ir 7 punktus apibrėžus nacionalinį lygmenį, o pagal 10 punktą – nacionalinę imtį, atrankos metodą pasirinkę nacionaliniai centriniai bankai pritaiko modelį pasirinkdami faktiškai atskaitingus tarpininkus iš kiekvieno lygmens. Visa nacionalinė imtis n yra lygi kiekvieno lygmens imčių $n_1, n_2, n_3, \dots, n_L$ sumai:

$$n_1 + n_2 + n_3 + \dots + n_L = n$$
16. Kiekvienas nacionalinis centrinis bankas pasirenka, kaip tinkamiausiai paskirstyti nacionalinę imtį tarp lygmenų. Taigi, kiekvienas nacionalinis centrinis bankas kiekvienam lygmeniui apibrėžia atrankos santykį n_h/N_h , t. y. kiek atskaitingų tarpininkų n_h bus pasirenkama iš kiekvieno lygmens bendro kredito įstaigų ir kitų institucijų skaičiaus N_h . Atrankos santykis kiekviename lygmenyje h turi tenkinti sąlygą $0 < n_h/N_h \leq 1$. Taigi, atrankos santykis yra didesnis už nulį. Tai reiškia, kad iš kiekvieno lygmens pasirenkamas ne mažiau kaip vienas atskaitingas tarpininkas, todėl nė vienas lygmuo nėra visiškai pašalintas iš faktiškai atskaitingos visuomenės dalies. Be to, maksimalus atrankos santykis yra lygus vienetui, rodančiam, kad visos vieno lygmens kredito ir kitos institucijos tampa atskaitingais tarpininkais.
17. Pasirinkdami kiekvieno lygmens faktiškai atskaitingus tarpininkus, nacionaliniai centriniai bankai turi įtraukti visas institucijas į šį lygmenį ir taikyti atsitiktinę atranką, arba pasirinkti didžiausias lygmens institucijas. Atsitiktinės atrankos atveju, atsitiktinai pasirenkant institucijas kiekviename lygmenyje, visoms institucijoms turi būti užtikrinama lygi arba institucijos dydžiui proporcinga tikimybė. Nacionaliniai centriniai bankai vienuose lygmenyse gali nuspręsti įtraukti visas institucijas, kituose – taikyti atsitiktinę atranką, o trečiuose – pasirinkti didžiausias institucijas.
18. Informaciją apie potencialiai atskaitingos visuomenės dalies kiekvienos kredito įstaigos ir kitos institucijos dydį galima gauti nacionaliniu lygiu iš PFI balansų statistinių duomenų, kurie surinkti vadovaujantis Reglamentu (EB) Nr. 2423/2001 (ECB/2001/13). Nacionaliniai centriniai bankai turi naudoti visus euro nominalo indėlius ir paskolas namų ūkiams ir nefinansinėms korporacijoms, reziduojantiems dalyvaujantiuose valstybėse narėse, kurie sudaro PFI palūkanų normų statistikai svarbią balanso dalį arba artimą pakaitinį rodiklį.
19. PFI palūkanų normų statistika grindžiama institucijų pasirinkimu jų nekeičiant, t. y. kiekviena potencialiai atskaitingos visuomenės dalies kredito įstaiga ir kita institucija pasirenkama tik vieną kartą.
20. Kai nacionalinis centrinis bankas nusprendžia vykdyti visų vieno lygmens kredito įstaigų ir kitų institucijų surašymą, jis gali vykdyti to lygmens atranką padalinių lygiu. Tam būtina, kad nacionalinis centrinis bankas turėtų pilną padalinių sąrašą, apimantį visus šio lygmens kredito įstaigų ir kitų institucijų sandorius ir reikiamus duomenis, kurie leistų spręsti kiek varijuoja skirtinguose padaliniuose naujų sandorių su namų ūkiais ir nefinansinėmis korporacijomis palūkanų normos. Pasirenkant padalinius, taikomi visi šiame priede išdėstyti reikalavimai. Pasirinkti padaliniai tampa nominaliais atskaitingais tarpininkais, kuriems taikomi visi II priede numatyti atskaitomybės reikalavimai. Šia tvarka nepažeidžia kredito įstaigos ar kitos institucijos, kuriai priklauso padalinys, atskaitingų tarpininkų įsipareigojimų.

2 DALIS

Faktiškai atskaitingos visuomenės dalies imties palaikymas

VI. Imties palaikymas laikui bėgant

21. Atrankos metodą pasirinkę nacionaliniai centriniai bankai užtikrina, kad laikui bėgant imtis išliktų aktuali.
22. Todėl nacionaliniai centriniai bankai bent kartą per metus patikrina savo imties aktualumą. Jei potencialiai atskaitingos visuomenės dalyje įvyksta esminiai pokyčiai, po šio kasmetinio patikrinimo tie pokyčiai perkeliama į imtį.
23. Ne rečiau kaip kas dveji metai, nacionaliniai centriniai bankai vykdo planinį imties nagrinėjimą, atsižvelgdami į naujus prie potencialiai atskaitingos visuomenės dalies prisidėjusius, iš potencialiai ir faktiškai atskaitingos visuomenės dalies pasitraukusius subjektus, taip pat į kitus pokyčius atskaitingų tarpininkų charakteristikose. Tačiau nacionaliniai centriniai bankai gali tikrinti ir atnaujinti savo imtį dažniau.
24. Ilgainiui imtis tikslinama, siekiant ją tiksliai atspindėti, kad būtų atsižvelgta į naujus potencialiai atskaitingos visuomenės dalies subjektus. Todėl nacionaliniai centriniai bankai iš visos naujai prisijungusiųjų dalies N_b sudaro imtį n_b . Papildomas prisijungiančių institucijų n_b išsirinkimas iš viso naujai atsiradusiųjų skaičiaus N_b vadinamas ilgainiui atliekama inkrementine atranka.

25. Ilgainiui imtis tikslinama, siekiant atsižvelgti į pasitraukiančiuosius iš potencialiai ir faktiškai atskaitingos visuomenės dalies. Tikslinimas nereikalingas, jei pasitraukiančių iš potencialiai atskaitingos visuomenės dalies skaičius N_d yra proporcingas pasitraukiančiųjų skaičiui n_d imtyje (1-as atvejis). Jei imtyje nesantios institucijos pasitraukia iš potencialiai atskaitingos visuomenės dalies, imtis tampa per didelė lyginant su potencialiai atskaitinga visuomenės dalimi (2-as atvejis). Jei iš imties pasitraukia daugiau institucijų negu potencialiai atskaitinga visuomenės dalis, imtis ilgainiui pasidaro per maža ir gali tapti nebeaktuali (3-as atvejis). 2-u ir 3-iu atvejais kiekvienai institucijai imtyje skirti svoriai tikslinami taikant nustatytą statistinį metodą, sukurtą pagal atrankos teoriją. Kiekvienam atskaitingam tarpininkui priskirtas svoris yra atvirkščiai proporcingas jo pasirinkimo tikimybei ir ekspansyvumo faktoriui. 2-u atveju, kur imtis yra sąlyginai per didelė visuomenės daliai, joks atskaitingas tarpininkas nepašalinamas iš imties.
26. Ilgainiui imtis tikslinama, kad būtų įtraukti atskaitingų tarpininkų charakteristikų pokyčiai. Šie pokyčiai gali įvykti dėl susijungimų, atsiskyrimų, institucijos plėtros, ir t. t. Kai kurie atskaitingi tarpininkai gali pakeisti lygmenį. Kaip pasitraukiančioms institucijoms taikomais 2-u bei 3-iu atvejais, imtis tikslinama taikant nustatytą statistinį metodą, parengtą pagal atrankos teoriją. Suteikiamos naujos atrankos tikimybės, taip pat ir svoriai.

3 DALIS

Tolesni atrankos klausimai

VII. Nuoseklumas

27. Siekiant užtikrinti nuoseklumą tarp PFI palūkanų normų statistinių duomenų apie negrąžintas indėlių ir paskolų sumas ir naujų indėlių ir paskolų sandorius, atrankos metodą pasirinkę nacionaliniai centriniai bankai renkant šiuos statistikos rinkinius turi naudotis tais pačiais atskaitingais tarpininkais. Nacionaliniai centriniai bankai taip pat gali naudoti atrankos metodą PFI palūkanų normų statistikos rinkinio daliai, o likusiems duomenims – visuotinį surašymą. Tačiau jie negali naudoti dviejų arba daugiau skirtingų imčių.

VIII. Finansinės naujovės

28. Nacionaliniams centriniams bankams nereikia įtraukti į atrankos procedūrą kiekvieno nacionaliniu lygiu egzistuojančio produkto. Tačiau motyvuojant, kad jų sumos yra labai mažos, negalima neįtraukti visos priemonių kategorijos. Todėl, jei priemonių kategoriją siūlo tik viena institucija, ši institucija turi būti atspindėta imtyje. Jei priemonių kategorija neegzistavo dalyvaujančioje valstybėje narėje tuo metu, kai vyko pradinis imties sudarymas, tačiau viena institucija ją įveda vėliau, ši institucija atrenkama į imtį kito imties aktualumo patikrinimo metu. Jei sukuriamas naujas produktas, imties institucijos įformina jį kitoje savo ataskaitoje, kadangi reikalaujama, kad visi atskaitingi tarpininkai informuotų apie visus savo produktus.

II PRIEDAS

PINIGŲ FINANSŲ ĮSTAIGŲ PALŪKANŲ NORMŲ STATISTIKOS ATSKAITINGUMO PLANAS

I DALIS

Palūkanų normų rūšis**I. Metams apskaičiuota sutartinė norma***Bendrieji principai*

1. Palūkanų normos rūšis, kurią atskaitingi tarpininkai nurodo visoms indėlių ir paskolų priemonių kategorijoms naujų sandorių ir negrąžintų sumų atžvilgiu, vadinama metams apskaičiuota sutartine norma. Ji apibrėžiama kaip palūkanų norma, dėl kurios individualiai susitaria atskaitingas tarpininkas ir namų ūkis ar nefinansinė korporacija indėlio arba paskolos atžvilgiu, kuri paverčiama metine išraiška ir skaičiuojama procentais už metus. Metams apskaičiuota sutartinė norma apima indėlių ir paskolų visus palūkanų mokėjimus, tačiau neapima jokių kitų galimų mokesčių. Dizaino, kuris apibrėžiamas kaip skirtumas tarp paskolos nominalios sumos ir kliento gautos sumos, laikomas palūkanų mokėjimu sutarties (laikotarpio t_0) pradžioje ir todėl įtraukiamas į metams apskaičiuotas sutartines palūkanų normas.
2. Jei palūkanų išmokos, dėl kurių susitarė atskaitingas tarpininkas ir namų ūkis arba nefinansinė korporacija, per metus kapitalizuojamos nustatytais intervalais, pavyzdžiui, ne kartą per metus, o kas mėnesį arba ketvirtį, sutartinė norma apskaičiuojama metams taikant šią formulę, pagal kurią gaunama metinė sutartinė norma:

$$x = \left(1 + \frac{r_{ag}}{n} \right)^n - 1$$

kur

x metams apskaičiuota sutartinė norma,

r_{ag} indėlio ar paskolos metinė palūkanų norma, dėl kurios susitarė atskaitingi tarpininkai ir namų ūkis ar nefinansinė korporacija, kai indėlio palūkanų kapitalizavimo datos ir paskolos mokėjimai ir gražinimas per metus vykdomi reguliariais intervalais,

n indėlio palūkanų kapitalizavimo intervalų ir skolos mokėjimų (grąžinimo) intervalų skaičius per metus, t. y. 1 – mokėjimas vieną kartą per metus, 2 – mokėjimai kas pusmetį, 4 – mokėjimai kas ketvirtį, 12 – mokėjimai kas mėnesį.

3. Nacionaliniai centriniai bankai gali reikalauti, kad jų atskaitingi tarpininkai pateiktų visas ar dalį indėlių ir skolų priemonių, apimančių naujų sandorių ir negrąžintų sumų siaurai apibrėžtą faktinę normą, o ne metams apskaičiuotą sutartinę normą. Siaurai apibrėžta faktinė norma apibrėžiama kaip metinė palūkanų norma, kuri yra lygi visų įsipareigojimų dabartinei vertei, neskaitant kitų mokesčių (indėlių ar paskolų, mokėjimų ar gražinimų, palūkanų mokėjimų) – būsimųjų ar dabartinių, dėl kurių susitarė atskaitingi tarpininkai ir namų ūkis ar nefinansinės korporacijos. Siaurai apibrėžta faktinė norma lygi metinės procentinės mokesčio normos palūkanų normos komponentui, kaip apibrėžta 1986m. gruodžio 22 d. Tarybos direktyvos 87/102/EEB dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių vartotojų kreditus, suderinimo ⁽¹⁾, su paskutiniais pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 98/7/EB ⁽²⁾. Vienintelis skirtumas tarp siaurai apibrėžtos faktinės normos ir metams apskaičiuotos sutartinės normos yra susijęs metodus, kuriuo nustatomi metiniai palūkanų mokėjimai. Siaurai apibrėžtos faktinės normos atveju atliekamas palaipsninis priderinimas ir todėl ši norma gali būti taikoma bet kokios rūšies indėliui ar paskolai, tuo tarpu norint nustatyti metams apskaičiuotą sutartinę normą, reikia naudoti 2 punkte pateiktą algebrinę formulę, todėl ši norma taikoma tik reguliariai kapitalizuojamiems indėlių ar paskolų palūkanų mokėjimams. Visi kiti reikalavimai yra tapatūs, todėl tai, kas toliau įvardinama metams apskaičiuota sutartine norma, taip pat taikoma ir siaurai apibrėžtai faktinei normai.

Mokesčių, subsidijų ir reguliacinių nuostatų pateikimas

4. Į metams apskaičiuotą sutartinę normą įtraukti palūkanų mokėjimai atspindi, kiek atskaitingas tarpininkas moka už indėlius, ir kiek gauna už paskolas. Kai vienos šalies sumokama ir kitos šalies gaunama suma skiriasi, atskaitingas tarpininkas nustato palūkanų normą, kuri įtraukiama į pinigų finansų įstaigos palūkanų normos statistiką.
5. Pagal šį principą palūkanų normos fiksuojamos bruto pagrindu prieš išskaitant mokesčius, kadangi ikimokėstinės palūkanų normos atspindi, ką atskaitingi tarpininkai sumoka už indėlius ir gauna už paskolas.

⁽¹⁾ OL L 42, 1987 2 12, p.48.

⁽²⁾ OL L 101, 1998 4 1, p.17.

6. Be to, nustatant palūkanų mokėjimus neatsižvelgiama į trečiųjų šalių namų ūkiams arba nefinansinėms korporacijoms teikiamas subsidijas, kadangi atskaitingas tarpininkas nemoka ir negauna subsidijų.
7. Atskaitingų tarpininkų savo darbuotojams taikomos lengvatinės palūkanų normos įtraukiamos į PFI palūkanų normų statistiką.
8. Jei palūkanų mokėjimams taikomos reguliacinės nuostatos, pavyzdžiui, nustatant aukščiausią palūkanų normą arba draudimus išmokėti vienos nakties indėlius, jos turi atspindėti PFI palūkanų normų statistikoje. Bet koks pasikeitimas taisyklėse, nustatančiose reguliacines nuostatas, pavyzdžiui, administruojamų palūkanų normų lygį arba aukščiausią palūkanų normų ribą, parodomas PFI palūkanų normų statistikoje kaip palūkanų normų pokytis.

II. Metinė procentinė mokesčio norma

9. Sykiu su metams apskaičiuotomis sutartinėmis normomis, atskaitingi tarpininkai naujiems sandoriams nurodo vartojimo kreditų ir paskolų, teikiamų namų ūkiams būstui įsigyti, metinę procentinę mokesčio normą, kaip numatyta Direktyvos 87/102/EEB 1 straipsnio 2 dalies e punkte, t. y.:
  - vieną metinę procentinę mokesčio normą naujiems vartojimo kreditams (žr. 2 priedo 30 rodiklį), ir
  - vieną metinę procentinę mokesčio normą naujoms paskoloms namų ūkiams būstui įsigyti (žr. 2 priedo 31 rodiklį) ⁽¹⁾.
10. Metinė procentinė mokesčio norma apima „visus kredito kaštus vartotojui“, apibrėžtus Direktyvos 87/102/EEB 1 straipsnio 2 dalies d punkte. Visi kaštai apima palūkanų normas ir kitus (susijusius) mokesčius, tokius kaip užklausių, administracinius, dokumentų ruošimo, garantijų, kredito draudimo ir t. t. kaštus.
11. Kitų mokesčių dalies sudėtis skirtingose šalyse gali skirtis, kadangi Direktyvoje 87/102/EEB sąvokos taikomos skirtingai bei dėl to, kad skiriasi nacionalinės finansinės sistemos ir kredito garantijų tvarka.

III. Susitarimas

12. Atskaitingi tarpininkai skaičiuodami metinę suderintą normą taiko paprastuosius 365 dienų metus, t. y. neatsižvelgiama į papildomą keliamųjų metų dieną.

2 DALIS

Sandorių apimtis

13. Atskaitingi tarpininkai teikia PFI negrąžintų sumų ir naujų sandorių palūkanų normų statistiką.

IV. Negrąžintų sumų palūkanų normos

14. Negrąžintos sumos apibrėžiamos kaip visų indėlių, kuriuos namų ūkiai ir nefinansinės korporacijos patikėjo atskaitingam tarpininkui, visuma, ir visų paskolų, kurias atskaitingas tarpininkas išdavė namų ūkiams ir nefinansinėms korporacijoms, visuma.
15. Kaip apibrėžta 26 punkte, negrąžintų sumų palūkanų norma atspindi svertinį vidutinį palūkanų normų lygį, kuris taikomas tam tikros priemonių kategorijos indėlių arba paskolų visumai atskaitingo laikotarpio metu. Ji taikoma visoms nepasibaigusioms sutartims, dėl kurių buvo susitarta bet kuriuo laikotarpiu iki ataskaitos pateikimo datos.
16. Laiku negrąžintos paskolos ir paskolos skolų perskirstymui, teikiamos žemesnėmis negu rinkos sąlygos palūkanų normomis, neįtraukiamos į negrąžintų sumų svertinį palūkanų normų lygio vidurkį. Laiku negrąžintos paskolos ir paskolos skolų perskirstymui apibrėžiamos vadovaujantis nacionaline praktika, kuri dalyvaujančiose valstybėse narėse gali skirtis.

V. Nauji sandoriai su vienos nakties indėliais, pareikalavus atsiimamais indėliais ir bankų overdraftais

17. Kaip nustatyta 42–44 punktuose, vienos nakties indėlių, pareikalavus atsiimamų indėlių ir bankų overdraftų atvejais, naujo sandorio sąvoka išplečiama taikant ją bendrai visumai. Taigi, debito ar kredito likutis, t. y. negrąžinta suma atskaitingo laikotarpio momentu, kaip numatyta 29 punkte, naudojamas kaip rodiklis naujiems sandoriams su vienos nakties indėliais, pareikalavus atsiimamais indėliais ir bankų overdraftais.

⁽¹⁾ Nacionaliniai centriniai bankai gali taikyti išlygas namų ūkiams aptarnaujančioms ne pelno institucijoms vartojimo kreditų ir namų ūkiams teikiamų paskolų būstui įsigyti srityje.

18. Vienos nakties indėlių, pareikalavus atsiimamų indėlių ir bankų overdraftų palūkanų normos atspindi svertinį vidutinį palūkanų normos lygį, taikomą šiose sąskaitose esančių lėšų visumai atskaitingo laikotarpio metu, kaip nurodyta 29 punkte. Jos apima visas likusias sutartis, dėl kurių susitarta bet kuriuo metu iki atsiskaitymo dienos.
19. Kad būtų galima apskaičiuoti PFI palūkanų normas sąskaitoms, priklausomai nuo balanso – indėlių, arba paskolų, atskaitingi tarpininkai išskiria kredito likučio ir debito likučio laikotarpius. Atskaitingi tarpininkai praneša apie kredito likučio svertines vidutines palūkanų normas, kaip apie vienos nakties indėlius, o apie debito likučio svertines vidutines palūkanų normas, kaip apie bankų overdraftus. Jie neinformuoja apie svertines vidutines palūkanų normas, susidedančias iš (žemų) vienos nakties kreditų palūkanų normų ir (aukštų) bankų overdraftų palūkanų normų.

VI. Nauji sandoriai kitose priemonių kategorijose nei vienos nakties indėliai, pareikalavus atsiimami indėliai ir bankų overdraftai

20. Toliau esantys 21–25 punktai taikomi visoms priemonių kategorijoms, išskyrus vienos nakties indėlius, pareikalavus atsiimamus indėlius ir bankų overdraftus, t. y. sutartinio termino kreditams, atpirkimo susitarimams ir visoms paskoloms, išskyrus banko overdraftus, kaip nustatyta 42 ir 45–48 punktuose.
21. Naujas sandoris apibrėžiamas kaip bet koks naujas susitarimas tarp namų ūkio ir nefinansinės korporacijos bei atskaitingo tarpininko. Naujais susitarimais gali būti:
  - visos finansinės sutartys, jų terminai ir sąlygos, kuriose pirmą kartą nurodomos indėlio arba paskolos palūkanų normos, ir
  - visos naujos derybos dėl esamų indėlių ar paskolų.

Esamų indėlių arba paskolų sutarčių pratęsimas, kuris vyksta automatiškai, t. y. aktyviai nedalyvaujant namų ūkiui ar nefinansinei korporacijai, bei kurio metu iš naujo nesiderama dėl sutarties sąlygų ir terminų, pavyzdžiui, palūkanų normų, nelaikomas nauju sandoriu.
22. Naujo sandorio norma atspindi svertinį vidutinį palūkanų normos lygį, kuris taikomas tam tikros priemonės kategorijos indėliams ir paskoloms pagal naujus susitarimus tarp namų ūkio ar nefinansinės korporacijos ir atskaitingo tarpininko atskaitinio laikotarpio metu, kaip numatyta 32 punkte.
23. Kintamų palūkanų normų pokyčiai, kai palūkanų normas automatiškai koreguoja atskaitingi tarpininkai, nėra nauji susitarimai ir todėl nelaikomi naujais sandoriais. Dėl to šie pakitimai dabartinių sutarčių svyruojančiose palūkanų normose neįtraukiami į naujų sandorių normas, o tik į negrąžintų sumų palūkanų normas.
24. Perėjimas nuo fiksuotų prie kintamų palūkanų normų arba atvirkščiai (laiko momentu t_1) sutarties galiojimo metu, dėl kurio buvo susitarta sutarties (laiko momentu t_0) pradžioje, nėra naujas susitarimas, o tik laiko momentu t_0 nustatytų paskolos terminų ir sąlygų dalis. Todėl tai nelaikoma nauju sandoriu.
25. Namų ūkis arba nefinansinė korporacija paprastai turėtų pasiimti visą paskolą, išskyrus banko overdrafto, sumą sutarties pradžioje. Tačiau jie gali pasiimti paskolą dalimis laikotarpiais t_1 , t_2 , t_3 , ir t. t. vietoj visos paskolos sumos sutarties pradžioje (laiko momentu t_0). Tai, kad paskola, išskyrus banko overdraftą, imama dalimis, neturi reikšmės PFI palūkanų normos statistikai. Į PFI palūkanų normos statistiką įtraukiamas susitarimas tarp namų ūkio ar nefinansinės korporacijos ir atskaitingo tarpininko laiko momentu t_0 , kuriame nurodytos palūkanų normos ir visa paskolos suma.

3 DALIS

Atskaitos momentas

VII. PFI negrąžintų sumų palūkanų normų atskaitos momentas

26. Nacionaliniai centriniai bankai nustato, ar nacionaliniu lygiu PFI neišmokėtų sumų palūkanų normoms, t. y. 1 priedėlyje nurodytiems 1–14 rodikliams, naudojami laikotarpio pabaigos duomenys, ar netiesioginiai vidutiniai laikotarpio dydžiai. Naudojamas vieno mėnesio trukmės terminas.
27. Negrąžintų sumų palūkanų normos, nustatomos laikotarpio pabaigos duomenų pagrindu, skaičiuojamos kaip paskutinę mėnesio dieną taikyti svertiniai palūkanų normų vidurkiai. Tuo laiko momentu, atskaitingas tarpininkas susistemina namų ūkių ir nefinansinių korporacijų visų negrąžintų indėlių ir paskolų sumas ir palūkanų normas bei parengia kiekvienos priemonės kategorijos svertinį palūkanų normų vidurkį. Skirtingai nuo mėnesio vidurkių PFI negrąžintų sumų palūkanų normos, sudarytos pagal mėnesio pabaigos stebėjimus, skaičiuojamos tik duomenų rinkimo momentu nepasibaigusioms sutartims.

28. Negrąžintų sumų palūkanų normos, nurodomos kaip netiesioginiai vidutiniai mėnesio dydžiai, yra skaičiuojamos kaip koeficientai, kurių skaitiklis nurodo per atskaitinį mėnesį sukauptą palūkanų srautą, t. y. sukauptąsias palūkanas, kurios išmokamos už indėlius ir gaunamos už paskolas, o vardiklis – vidutinį mėnesio kiekį. Atskaitinio mėnesio pabaigoje kiekvienai priemonės kategorijai atskaitingas tarpininkas nurodo per mėnesį išmokamas arba gaunamas sukauptąsias palūkanas bei to paties mėnesio vidutinį indėlių ir paskolų kiekį. Kitaip nei mėnesio pabaigos duomenų fiksavimo atveju kaip mėnesio vidurkiai skaičiuojamos PFI negrąžintų sumų palūkanų normos apima ir sutartis, kurios baigėsi per tą mėnesį. Geriausia, kai visų indėlių ir paskolų vidutinis atskaitinio mėnesio kiekis nurodomas kaip mėnesio kiekvienos dienos vidurkis. Minimalus reikalavimas – kintančių priemonių kategorijų, t. y. bent jau vienos nakties indėlių, pareikalavus atsiimamų indėlių ir bankų overdraftų, vidutinis mėnesio kiekis skaičiuojamas pagal kiekvienos dienos balansus. Visoms kitoms priemonių kategorijoms vidutinis mėnesio kiekis nustatomas pagal savaitės arba trumpesnio laikotarpio balansus. Pereinamuoju ne ilgesniu negu dvejų metų laikotarpiu paskoloms, kurių sutartinis terminas ilgesnis negu penkeri metai gali būti taikomi mėnesio pabaigos duomenys.

VIII. Atskaitos momentas naujiems sandoriams su vienos nakties indėliais, pareikalavus atsiimamais indėliais ir bankų overdraftais

29. Nacionaliniai centriniai bankai nusprendžia, ar nacionaliniu lygiu vienos nakties indėlių, pareikalavus atsiimamų indėlių ir bankų overdraftų PFI palūkanų normos, t. y. 2 priedėlyje nurodyti 1, 5, 6, 7, 12 ir 23 rodikliai, pateikiamos kaip laikotarpio pabaigos duomenų užfiksavimas ar kaip netiesioginiai vidutiniai dydžiai. Naudojamas vieno mėnesio trukmės terminas.
30. Analogiškai 1 priedėlyje nurodytoms negrąžintų sumų palūkanoms vienos nakties indėlių, pareikalavus atsiimamų indėlių ir banko overdraftų palūkanų normos nurodomos vienu iš šių būdų:
- skaičiuojami mėnesio pabaigos duomenys, t. y. paskutinės mėnesio dienos tam tikru momentu indėlių ir paskolų visumai taikyti svertiniai palūkanų normų vidurkiai. Tuo laiko momentu atskaitingas tarpininkas susistemina namų ūkių ir nefinansinių korporacijų visų vienos nakties indėlių, pareikalavus atsiimamų indėlių ir banko overdraftų sumas ir palūkanų normas bei parengia kiekvienos priemonės kategorijos svertinį palūkanų normų vidurkį. Kitaip nei mėnesio vidurkių atveju PFI negrąžintų sumų palūkanų normos, sudarytos pagal galutinio mėnesio stebėjimus, skaičiuojamos tik toms sutartims, kurios nėra pasibaigę duomenų rinkimo momentu; arba
  - skaičiuojamos netiesioginės mėnesio vidurkio normos, t. y. nustatomi koeficientai, kurių skaitiklis nurodo per atskaitingą mėnesį sukauptą palūkanų srautą, t. y. sukauptąsias palūkanas, kurios išmokamos už indėlius ir gaunamos už paskolas, o vardiklis – vidutinį mėnesio kiekį. Atskaitingo mėnesio pabaigoje vienos nakties indėliams, pareikalavus atsiimamiems indėliams ir banko overdraftams atskaitingas tarpininkas nurodo per mėnesį išmokamas arba gaunamas sukauptąsias palūkanas bei to paties mėnesio vidutinį indėlių ir paskolų kiekį. Vienos nakties indėlių, pareikalavus atsiimamų indėlių ir bankų overdraftų vidutinis mėnesio kiekis skaičiuojamas pagal kiekvienos dienos balansus. Kitaip nei mėnesio pabaigos duomenų fiksavimo atveju PFI negrąžintų sumų palūkanų normos, kurios nurodomos kaip mėnesio vidurkiai, taip pat skaičiuojamos ir sutartims, kurios baigėsi per šį mėnesį.
31. 19 punktu numatyta, kad norėdami apskaičiuoti PFI palūkanų normas sąskaitoms (priklausomai nuo balanso – indėlių arba paskolų) atskaitingi tarpininkai išskiria kredito likučio ir debito likučio laikotarpius. Jei PFI palūkanų normos nustatomos pagal mėnesio pabaigos duomenis, skaičiuojamas tik paskutinės mėnesio dienos tam tikro momento likutis, pagal kurį sprendžiama ar to mėnesio sąskaita yra vienos nakties indėlis, ar banko overdraftas. Jei PFI palūkanų normos skaičiuojamos kaip netiesioginės mėnesio vidutinės palūkanos, likutis skaičiuojamas kiekvieną dieną neatsižvelgiant ar sąskaita yra indėlis, ar paskola. Tuomet skaičiuojamas kiekvienos dienos kredito likučių ir debito likučių vidurkis ir gaunamas vidutinis mėnesio kiekis – netiesioginių palūkanų normų vardiklis. Be to, skaitikliu išreikštus srautus reikia išskirti į sukauptąsias palūkanas, kurios mokamos už indėlius, ir kurios gaunamos už paskolas. Atskaitingi tarpininkai nepraneša svertinių vidutinių palūkanų normų, susidedančių iš (žemų) vienos nakties indėlių palūkanų normų ir (aukštų) banko overdraftų palūkanų normų.

IX. Naujų sandorių (išskyrus vienos nakties indėlius, pareikalavus atsiimamus indėlius ir banko overdraftus) atskaitos momentas

32. Naujų sandorių, išskyrus vienos nakties indėlius, pareikalavus atsiimamus indėlius ir bankų overdraftus, PFI palūkanų normos, t. y. visi 2 priedėlyje nurodyti rodikliai, išskyrus 1, 5, 6, 7, 12 ir 23 rodiklius, skaičiuojami kaip laikotarpio vidurkiai. Apimamas (visas) vieno mėnesio laikotarpis.
33. Kiekvienai priemonės kategorijai atskaitingi tarpininkai skaičiuoja naujų sandorių normą kaip atskaitinio mėnesio naujų sandorių operacijų svertinį visų palūkanų normų vidurkį atitinkamoje kategorijoje. Šios mėnesio vidurkį atspindinčios palūkanų normos perduodamos dalyvaujančių valstybių narių, kuriose reziduoja atskaitingas tarpininkas, nacionaliniams centriniams bankams sykius su svertine informacija apie kiekvienoje kategorijoje įvykdytų naujų sandorių kiekį per atskaitinį mėnesį. Atskaitingi tarpininkai atsižvelgia į per mėnesį įvykdytas naujas operacijas.

4 DALIS

Priemonių kategorijos**X. Bendrosios nuostatos**

34. Atskaitingi tarpininkai pateikia PFI palūkanų normų statistiką apie negrąžintas sumas 1 priedėlyje nurodytoms priemonių kategorijoms ir PFI palūkanų normų statistiką apie naujus sandorius su 2 priedėlyje nurodytomis priemonių kategorijomis. Kaip nurodyta 17 punkte, vienos nakties indėlių, pareikalavus atsiimamų indėlių ir bankų overdraftų palūkanų normos yra laikomos naujų sandorių palūkanų normomis ir įtraukiamos į naujiems sandoriams skirtą 2 priedėlį. Tačiau kadangi vienos nakties indėlių, pareikalavus atsiimamų indėlių ir banko overdraftų palūkanų normų sudarymo metodas ir atskaitingo laikotarpio nuoroda yra tokie patys kaip ir kitiems negrąžintų sumų rodikliams, 2 priedėlio 1, 5, 6, 7, 12 ir 23 rodikliai kartojami 1 priedėlyje.
35. Kai kuriose dalyvaujančiose valstybėse narėse reziduojančios kredito įstaigos ir kitos institucijos gali neteikti kai kurių iš 1 priedėlyje ir 2 priedėlyje nurodytų priemonių kategorijų dalyvaujančiose valstybėse narėse reziduojantiems namų ūkiams ir nefinansinėms korporacijoms. Tokiu atveju į nacionaliniu lygiu netaikomą priemonių kategoriją šioje dalyvaujančioje valstybėje narėje neatsižvelgiama. Priemonių kategorija netaikoma nacionaliniu lygiu, jei reziduojančios kredito įstaigos ir kitos institucijos iš viso nesiuo šiai kategorijai priklausančių produktų dalyvaujančiose valstybėse narėse reziduojantiems namų ūkiams ir nefinansinėms korporacijoms. Duomenys teikiami, jei vykdomi tam tikri bet kokio dydžio sandoriai.
36. Kiekvienai 1 priedėlyje ir 2 priedėlyje nurodytai priemonių kategorijai, naudojami reziduojančių kredito įstaigų ir kitų institucijų bankiniuose sandoriuose su dalyvaujančiose valstybėse narėse reziduojančiais namų ūkiams ir nefinansinėms korporacijoms, PFI palūkanų normų statistika sudaroma pagal visiems tos kategorijos produktams taikomas visas palūkanų normas. Tai reiškia, kad nacionaliniai centriniai bankai negali apibrėžti kiekvienos priemonių kategorijos, kuriai bus kaupiama PFI palūkanų normų statistika, nacionalinių produktų komplekto; vietoj to turi būti įtrauktos kiekvieno iš atskaitingų tarpininkų visų siūlomų produktų palūkanų normos. Kaip nurodyta I priedo paskutiniame punkte, nacionaliniams centriniams bankams nereikia įtraukti į imtį kiekvieno nacionaliniu lygiu egzistuojančio produkto. Tačiau jie negali neįtraukti visos priemonės kategorijos, dėl to, kad jų sumos yra labai mažos. Tad jeigu priemonių kategoriją siūlo tik viena institucija, ši institucija turi būti atspindėta imtyje. Jei priemonių kategorija neegzistuoja dalyvaujančioje valstybėje narėje tuo metu, kai buvo sudaroma pradinė imtis, bet institucija sukuria šiai kategorijai priklausančių naujų produktų vėliau, ši institucija įtraukiama į imtį kito aktualumo patikrinimo metu. Jei sukurtas naujas produktas priklauso esančiai priemonių kategorijai nacionaliniu lygiu, imties institucijos įtraukia jį į kitą atskaitomybės laikotarpį, kadangi visi atskaitingi tarpininkai turi pranešti apie savo produktus.
37. Išimtis iš principo, reikalaujančio įtraukti visiems produktams taikomas visas palūkanų normas, taikoma laiku nesumokėtoms paskoloms ir paskoloms skolų perskirstymui. Kaip nurodyta 16 punkte, laiku nesumokėtoms paskoloms ir paskoloms skolų perskirstymui, kurioms taikomos žemesnės negu rinkos palūkanų normos, neįtraukiamos į PFI palūkanų normų statistiką.

XI. Išskyrimas pagal valiutą

38. PFI palūkanų normų statistikoje atspindimos palūkanos, kurias taiko potencialiai atskaitinga visuomenės dalis. Nereikalaujama pateikti duomenis apie indėlius ir paskolas ne eurais visų dalyvaujančių valstybių narių lygiu. Tai pažymėta 1 ir 2 priedėliuose, kur visi rodikliai taikomi indėliams ir paskoloms eurais.

XII. Išskyrimas pagal sektorių

39. Išskyrus atpirkimo susitarimus, visi indėliai ir paskolos, kurių reikalaujama PFI palūkanų normų statistikoje, turi būti išskirstyti pagal sektorius. Todėl 1 priedėlyje, skirtame negrąžintoms sumoms, ir 2 priedėlyje, skirtame naujiesiems sandoriams, išskiriami rodikliai namų ūkiams (taip pat ir namų ūkiams aptarnaujančioms ne pelno organizacijoms) ⁽¹⁾ ir nefinansinėms korporacijoms ⁽²⁾.
40. 1 priedėlio 5 rodiklis ir 2 priedėlio 11 rodiklis taikomi atpirkimo susitarimams. Nors užmokestis už atpirkimų susitarimus ne visose dalyvaujančiose valstybėse narėse yra nepriklausomas nuo holdingo sektoriaus, dalyvaujančių valstybių narių lygiu nereikalaujama išskirstyti atpirkimo susitarimų pagal namų ūkiams ir nefinansines korporacijas. Be to, dalyvaujančių valstybių narių lygiu nereikalaujama ir išskirstymo pagal terminą, kadangi laikoma, kad atpirkimo susitarimai dažniausia būna labai trumpalaikiai. Atpirkimų susitarimų PFI palūkanų normos nepriskiriamos vienam sektoriui, o nediferencijuotai apima abu sektorius.

⁽¹⁾ Sujungti S. 14 ir S. 15, kaip nurodyta Europos sąskaitų sistemoje (ESA 1995), pateiktoje 1996 m. birželio 25 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 2223/96 dėl nacionalinių ir regioninių sąskaitų Europos sistemos Bendrijoje A priede (OL L 310, 1996 11 30, p. 1).

⁽²⁾ S.11, kaip nurodyta Europos sąskaitų sistemoje (ESA 1995).

41. 2 priedėlio 5 ir 6 rodikliai taikomi namų ūkių pareikalavus atsiimamiems indėliams. Tačiau pareikalavus atsiimamų indėlių palūkanų normos ir svoris visų dalyvaujančių valstybių narių lygiu apima ir namų ūkių, ir nefinansinių korporacijų pareikalavus atsiimamus indėlius, t. y. abu sektoriai sujungiami ir priskiriami namų ūkiams. Dalyvaujančių valstybių narių lygiu nereikalaujama išskirstyti pagal sektorių.

XIII. Išskyrimas pagal priemonės rūšį

42. Jei kitaip nenurodyta toliau esančiuose punktuose, PFI palūkanų normų išskirstymas pagal priemonę ir priemonių rūšių apibrėžimai pateikiami pagal turto ir įsipareigojimų kategorijas, nurodytas 2001 m. lapkričio 22 d. Europos Centrinio banko reglamento (EB) Nr. 2423/2001 dėl pinigų finansinių institucijų sektoriaus konsoliduoto balanso (ECB/2001/13) ⁽¹⁾ I priedo 3 dalyje.
43. Vienos nakties indėlių PFI palūkanų normos, t. y. 2 priedėlio 1 ir 7 rodikliai, apima visus vienos nakties indėlius, nesvarbu, ar už juos teikiamos palūkanos, ar ne. Todėl nulinių palūkanų vienos nakties indėliai įtraukiami į PFI palūkanų normų statistiką.
44. PFI palūkanų normų statistikos tikslais, bankų overdraftai, t. y. 2 priedėlio 12 ir 23 rodikliai, apibrėžiami kaip einamųjų sąskaitų debito likučiai. Bankų overdraftų palūkanų normos reiskia palūkanas, kurias reikia mokėti, kai vienos nakties indėlis tampa neigiamu dydžiu, t. y. vienos nakties indėlis ir banko overdraftas yra susiję su ta pačia sąskaita. Kitaip nei paskolų įmonėms iki vienerių metų, vartojimo kreditų ir kitos namų ūkiams teikiamų paskolų iki vienerių metų atveju, bankų overdraftams terminas nenustatomas ir paprastai juos galima atsiimti bankui iš anksto nepranešus. Paprastai kredito ar kita institucija nustato banko overdrafto maksimalų trukmės laikotarpį ir viršutinę sumos ribą, kurią namų ūkiai ar nefinansinės korporacijos gali sukaupti. PFI palūkanų normų statistikoje turi būti įtraukti visi bankų overdraftai, neatsižvelgiant ar jie patenka tarp atskaitingo tarpininko ir namų ūkio ar nefinansinės korporacijos sutartų ribų, ar yra už jų. Baudos už overdraftus, kurios taikomos kaip kitų mokesčių dalis, pavyzdžiui, kaip specialios įmokos, neįtraukiamos į 1 punkte numatytas metams apskaičiuotas sutartines palūkanų normas, kadangi ši palūkanų normų rūšis apima tik paskolų palūkanų normų komponentą.
45. PFI palūkanų normų statistikos tikslais, kitos naujos paskolos nefinansinėms korporacijoms, t. y. 2 priedėlio 24–29 rodikliai, apima visas paskolas, išskyrus bankų overdraftus įmonėms, neatsižvelgiant į jų sumą. 1 priedėlyje, skirtame negrąžintoms sumoms, minimos paskolos nefinansinėms korporacijoms apibrėžiamos kaip Reglamento (EB) Nr. 2423/2001 (ECB/2001/13) I priedo 3 dalyje ir apima bankų overdraftus.
46. PFI palūkanų normų statistikos tikslais, naujos vartojimo paskolos namų ūkiams, t. y. 2 priedėlio 13, 14, 15 ir 30 rodikliai, apibrėžiamos kaip paskolos, išskyrus bankų overdraftus, skiriamos asmeninėms reikmėms vartojant prekes ir paskolas. 1 priedėlyje, skirtame negrąžintoms sumoms, minimas vartojimo kreditas apibrėžiamas kaip Reglamento (EB) Nr. 2423/2001 (ECB/2001/13) I priedo 3 dalyje ir apima bankų overdraftus.
47. Paskolos namų ūkiams būstui įsigyti, t. y. 1 priedėlio 6–8 rodikliai ir 2 priedėlio 16–19 ir 31 rodikliai, gali būti išduodamos už užstatą arba be jo. Užstatas gali būti nekilnojamas arba kitas turtas. PFI palūkanų normų statistikoje neišskiriant nurodomos namų ūkiams būstui įsigyti teikiamos paskolos su užstatu ir be jo. PFI palūkanų normų statistikos tikslais, namų ūkiams skirtos naujos paskolos būstui įsigyti, t. y. 2 priedėlio 16–19 ir 31 rodikliai, apibrėžiamos kaip kreditas, išskyrus bankų overdraftus, skiriamas būsto investicijų, taip pat statybinėms bei būsto pagerinimo reikmėms. 1 priedėlyje, skirtame negrąžintoms sumoms, minimos paskolos namų ūkiams būstui įsigyti apibrėžiamos kaip Reglamento (EB) Nr. 2423/2001 (ECB/2001/13) I priedo 3 dalyje ir apima bankų overdraftus.
48. PFI palūkanų normų statistikos tikslais, naujos paskolos namų ūkiams kitoms reikmėms, t. y. 2 priedėlio 20–22 rodikliai, apibrėžiamos kaip paskolos, išskyrus bankų overdraftus, skiriamos tokioms reikmėms kaip verslas, skolos konsolidavimas, mokslas ir kt. 1 priedėlyje, skirtame negrąžintoms sumoms, minimos kitos paskolos namų ūkiams apibrėžiamos kaip Reglamento (EB) Nr. 2423/2001 (ECB/2001/13) I priedo 3 dalyje ir apima bankų overdraftus.
49. PFI negrąžintų sumų palūkanų normų atžvilgiu vartojimo kreditai, paskolos namų ūkiams būstui įsigyti ir kitos paskolos namų ūkiams sykiu sudaro visas reziduojančių kredito įstaigų ir kitų institucijų namų ūkiams teikiamas paskolas.
50. PFI naujų sandorių palūkanų normų atžvilgiu banko overdraftai, vartojimo paskolos namų ūkiams, paskolos būstui įsigyti ir kitoms reikmėms sykiu sudaro visas reziduojančių kredito institucijų ir kitų institucijų namų ūkiams teikiamas paskolas.

(¹) OL L 333, 2001 12 17, p. 1.

XIV. Išskiriamas pagal sumos kategoriją

51. Kitoms nefinansinėms institucijoms teikiamoms paskoloms, t. y. 2 priedėlio 24–29 rodikliai, skiriamos dvi sumų kategorijos – „iki 1 milijono eurų (imtinai)“, ir „virš 1 milijono eurų“. Suma taikoma vienai paskolos transakcijai, laikomai nauju sandoriu, bet ne visiems sandoriams tarp nefinansinės korporacijos ir atskaitingo tarpininko.

XV. Išskiriamas pagal pradinį terminą, pranešimo laikotarpį arba pradinių palūkanų normų nustatymą

52. Priklausomai nuo priemonės rūšies ir nuo to, ar PFI palūkanų normos taikomos negrąžintoms sumoms, ar naujiems sandoriams, statistikoje duomenys turi būti išskirstyti pagal pradinį terminą, pranešimo laikotarpį arba pradinį palūkanų normų nustatymo laikotarpį. Taip skirstant nurodomos laiko atkarpos arba pradinės ir galinės ribos, pavyzdžiui, sutartinio – iki dviejų metų termino – indėlio palūkanų normos nurodo visų indėlių, kurių sutartinis terminas nuo dviejų dienų iki maksimalaus dviejų metų laikotarpio, vidutinę palūkanų normą.
53. Išskiriant pagal pradinį terminą ir pranešimo laikotarpį, vadovaujama Reglamento (EB) Nr. 2423/2001 (ECB/2001/13) I priedo 3 dalies apibrėžimais. Pagal pradinį terminą turi būti išskirstomos visos negrąžintų sumų indėlių kategorijos, išskyrus atpirkimo susitarimus ir visas negrąžintų sumų paskolų kategorijas, kaip nurodyta 1 priedėlyje. Pagal pradinį terminą taip pat turi būti išskirstomi nauji sandoriai su nustatyto termino indėliais, o pagal pranešimo laikotarpį išskirstomi nauji sandoriai su indėliais grąžinamais pranešus, kaip nurodyta 2 priedėlyje.
54. 2 priedėlyje nurodytos kreditavimo palūkanų normos naujiems sandoriams išskirstomos pagal pradinį sutartyje nurodytą palūkanų normų galiojimą. PFI palūkanų normų statistikos tikslais, pradinis galiojimo laikotarpis apibrėžiamas kaip sutarties pradžioje nustatytas laikotarpis per kurį palūkanų normos vertė negali kisti. Pradinis galiojimo laikotarpis gali būti mažesnis arba lygus pradiniam paskolos terminui. Palūkanų normų vertė laikoma nekintama, jei nustatytas jos tikslus dydis, pavyzdžiui, 10 % arba orientacinės normos diferencialas tam tikru laiko momentu, pavyzdžiui, šešių mėnesių *Euribor* plius du procentiniai punktai tam tikrą dieną ir tam tikru metu. Jei sutarties pradžioje per tam tikrą laiko tarpą namų ūkis ar nefinansinė korporacija ir atskaitingas tarpininkas susitaria dėl kreditavimo palūkanų normos skaičiavimo tvarkos, pavyzdžiui 6 mėnesių *Euribor* plius 2 procentiniai taškai trijų metų laikotarpiui, tai nelaikoma pradiniu normos nustatymu, kadangi palūkanų normų vertė gali pakisti per šiuos trejus metus. PFI palūkanų normų statistikoje apie naujus kreditavimo sandorius atspindimos tik tos palūkanų normos, dėl kurių susitarta pradiniu nustatymo laikotarpiu sutarties pradžioje arba po pakartotinio paskolos aptarimo. Jei po šio pradinio galiojimo laikotarpio palūkanų normos automatiškai tampa svyruojančiomis palūkanų normomis, tai neatspindima PFI naujų sandorių palūkanų normose, o tik negrąžintų sumų palūkanose.
55. Namų ūkiams teikiamoms vartojimo ir kitų reikmių paskoloms bei nefinansinėms korporacijoms teikiamoms paskoloms, kurių dydis iki 1 milijono eurų ir daugiau negu 1 milijonas eurų, skiriami šie trys pradinių palūkanų normų galiojimo laikotarpiai:
- svyruojanti norma ir pradinių normų galiojimas laikotarpiui iki vienerių metų (imtinai),
  - pradinių normų galiojimas laikotarpiui nuo vienerių iki penkerių metų (imtinai),
  - pradinių normų galiojimas ilgesniam negu penkerių metų laikotarpiui.
56. Namų ūkiams teikiamoms paskoloms būstui įsigyti išskiriami tokie pradinių normų galiojimo keturi laikotarpiai:
- svyruojanti norma ir pradinių normų galiojimas laikotarpiui iki vienerių metų (imtinai),
  - pradinių normų galiojimas laikotarpiui nuo vienerių iki penkerių metų (imtinai),
  - pradinių normų galiojimas laikotarpiui nuo penkerių iki 10 metų (imtinai),
  - pradinių normų galiojimas ilgesniam negu 10 metų laikotarpiui.
57. Nustatytos palūkanų normos neturinčios paskolos nurodomos kaip „svyruojančių normų“ paskolos kategorijoje „pradinių normų nustatymas laikotarpiui iki vienerių metų“.

5 DALIS

Atskaitomybės įpareigojimai

58. Siekiant sukaupti visų dalyvaujančių valstybių narių duomenų visumą, kiekvienai 1 ir 2 priedėliuose nurodytai priemonių kategorijai taikomi trys apibendrinimo lygiai.

XVI. Statistinė informacija atskaitingų tarpininkų lygiu

59. Kaip nurodyta 60–65 punktuose, pirmą apibendrinimo lygmenį sudaro atskaitingi tarpininkai. Tačiau nacionaliniai centriniai bankai taip pat gali pareikalauti, kad atskaitingi tarpininkai pateiktų duomenis atskirų indėlių ir paskolų lygiu. Duomenys perduodami dalyvaujančios valstybės narės, kurioje reziduoja atskaitingas tarpininkas, nacionaliniam centriniam bankui.

60. Jei negrąžintų sumų palūkanų normos, t. y. 1 priedėlio 1–14 rodikliai, pateikiamos kaip mėnesio pabaigos duomenys, atskaitingi tarpininkai kiekvienai iš priemonių kategorijų pateikia paskutinės mėnesio dienos svertinį palūkanų normų vidurkį, taikydami šiame Reglamente išdėstytas sąvokas ir taisykles.
61. Jei negrąžintų sumų palūkanų normos, t. y. 1 priedėlio 1–14 rodikliai, pateikiamos kaip mėnesio vidurkio netiesioginės normos, kiekvienai iš priemonių kategorijų atskaitingi tarpininkai pateikia susikaupusias palūkanas, kurios gaunamos arba išmokamos per mėnesį, ir to paties mėnesio vidutinį indėlių ir paskolų kiekį, taikydami šiame Reglamente išdėstytas sąvokas ir taisykles.
62. Jei vienos nakties indėlių, pareikalavus atsiimamų indėlių ir bankų overdraftų palūkanų normos, t. y. 2 priedėlio 1, 5, 6, 7, 12 ir 23 rodikliai, pateikiamos kaip užfiksuoti galutinio mėnesio stebėjimai, atskaitingi tarpininkai kiekvienai priemonių kategorijai pateikia paskutinės mėnesio dienos svertinį palūkanų normų vidurkį, taikydami šiame Reglamente pateiktas sąvokas ir taisykles. Be to, atskaitingi tarpininkai banko overdraftams, t. y. 2 priedėlio 12 ir 23 rodikliams, nurodo mėnesio pabaigos negrąžintą sumą.
63. Jei vienos nakties indėlių, pareikalavus atsiimamų indėlių ir bankų overdraftų palūkanų normos, t. y. 2 priedėlio 1, 5, 6, 7, 12 ir 23 rodikliai, pateikiamos kaip mėnesio vidurkio netiesioginės normos, kiekvienai iš priemonių kategorijų atskaitingi tarpininkai pateikia susikaupusias palūkanas, kurios gaunamos arba išmokamos per mėnesį ir to paties mėnesio vidutinį indėlių ir paskolų kiekį, taikydami šiame Reglamente išdėstytas sąvokas ir taisykles. Be to, atskaitingi tarpininkai banko overdraftams, t. y. 2 priedėlio 12 ir 23 rodikliams, nurodo mėnesio pabaigos negrąžintą sumą.
64. Kiekvienai iš priemonių kategorijų vykdant naujus sandorius, t. y. 2 priedėlio 2–4, 8–11, 13–22 ir 24–31 rodikliams, atskaitingi tarpininkai pateikia svertinį palūkanų normų vidurkį, taikydami šiame Reglamente nurodytas sąvokas ir taisykles. Be to, atskaitingi tarpininkai 2 priedėlyje nurodytiems 2–4, 8–11, 13–22 ir 24–29 rodikliams nurodo per mėnesį kiekvienoje priemonių kategorijoje sudarytų sandorių skaičių.
65. Kredito įstaigos ir kitos institucijos, kurioms nacionaliniai centriniai bankai leidžia teikti grupinę PFI palūkanų normų statistiką, laikomi vienu nominaliu atskaitingu tarpininku ir teikia 60–62 punktuose nurodytus visos grupės duomenis. Be to, šis nominalus atskaitingas tarpininkas kiekvienais metais pateikia grupėje esančių atskaitingų institucijų skaičių kiekvienai priemonių kategorijai ir nurodo, kaip svyruoja palūkanų normos skirtingose institucijose. Spalio mėnesio grupę sudarančių atskaitingų institucijų skaičius ir normų skirtumai perduodami su kartu su spalio mėnesio duomenimis.

XVII. Nacionaliniai svertiniai palūkanų normų vidurkiai

66. Antrojo lygmens duomenų surinkimą vykdo nacionaliniai centriniai bankai. Jie kaupia palūkanų normas ir susijusias sandorių sumas už visus savo nacionalinius atskaitingus tarpininkus ir parengia nacionalinius svertinius palūkanų normų vidurkius kiekvienai priemonės kategorijai. Duomenys perduodami Europos centriniam bankui (ECB).
67. Kiekvienai iš negrąžintų sumų priemonių kategorijų, t. y. 1 priedėlio 1–14 rodikliams, nacionaliniai centriniai bankai nustato nacionalinį svertinį palūkanų normų vidurkį, taikydami šiame Reglamente numatytas sąvokas ir taisykles.
68. Kiekvienai iš naujų sandorių priemonių kategorijų, t. y. 2 priedėlio 1–31 rodikliams, nacionaliniai centriniai bankai nustato nacionalinį svertinį palūkanų normų vidurkį, taikydami šiame Reglamente numatytas sąvokas ir taisykles. Be to, nacionaliniai centriniai bankai kiekvienam iš 2 priedėlyje pateiktų rodiklių (2–4 ir 8–29) nurodo per atskaitinį mėnesį kiekvienos priemonės kategorijoje nacionaliniu lygiu sudarytų naujų sandorių kiekį. Šis naujų sandorių kiekis apima visą visuomenės dalį $\hat{Y}$, t. y. visą potencialiai atskaitingą visuomenės dalį. Todėl, kai renkantis atskaitingus tarpininkus taikomas atrankos metodas, ekspansyvumo faktoriai naudojami nacionaliniu lygiu skaičiuojant visą visuomenės dalį ⁽¹⁾. Ekspansyvumo faktoriai yra atvirkščiai proporcingi pasirinkimo galimybės π_i , t. y. $1/\pi_i$. Visa visuomenės dalis $\hat{Y}$ naujų sandorių skaičiui tuomet nustatoma naudojant tokią bendrąją formulę ⁽²⁾:

$$\hat{Y} = \sum_{i \in s} \frac{y_i}{\pi_i}$$

kur

y_i institucijos i naujų sandorių kiekis,

π_i tikimybė pasirinkti instituciją i .

⁽¹⁾ Ekspansyvumo faktorių nereikia taikyti svertiniams palūkanų normų vidurkiams, kai laikoma, kad skaičiavimas pagal imtį yra visos atskaitingos visuomenės dalies skaičiavimas.

⁽²⁾ Žinomas kaip Horvico-Tompsono statistinis įvertinimas.

69. Nacionaliniai centriniai bankai pateikia PFI negrąžintų sumų ir naujų sandorių palūkanų normas Europos centriniam bankui dešimttūkstantųjų dalių tikslumu. Tai nepažeidžia nacionalinių centrinių bankų priimto sprendimo dėl tikslumo lygmens, kuriuo jie nori rinkti duomenis. Paskelbtuose rezultatuose nurodomi ne daugiau kaip du skaičiai po kablelio.
70. Bet kokias normines procedūras, susijusias su PFI palūkanų normų statistika, nacionaliniai centriniai bankai išdėsto metodinėse pastabose, kurios pateikiamos su nacionaliniais duomenimis.
71. Atrankos metodą atskaitingų tarpininkų atrankai pasirinkę nacionaliniai centriniai bankai pateikia pradinės imties atrankos paklaidos įvertinimą. Naujas įvertinimas pateikiamas po kiekvieno imties patikslinimo.

XVIII. Dalyvaujančių valstybių narių rezultatų apibendrinimas

72. Kiekvienos dalyvaujančios valstybės narės galutinai sukaupų priemonių kategorijų apibendrinimą visų dalyvaujančių valstybių narių lygiu vykdo Europos centrinis bankas.

6 DALIS

Konkrečių produktų pateikimas

73. Toliau esančiuose 74–82 punktuose apibrėžtų produktų pateikimas naudojamas kaip pavyzdys panašių charakteristikų produktams.
74. Laipsniškai didinamas (laipsniškai mažinamas) indėlis ar paskola yra toks nustatyto termino indėlis ar paskola, kuriam taikomos palūkanų normos didėja (mažėja) kiekvienais metais iš anksto nustatyto procentinių taškų skaičiumi. Laipsniškai didinamas (laipsniškai mažinamas) indėlis ar paskola yra priemonės, kurių palūkanų normos yra fiksuotos visam jų terminui. Dėl indėlio arba paskolos viso termino palūkanų normų ir kitų terminų bei sąlygų susitariama iš anksto laiko momentu t_0 , pasirašant sutartį. Laipsniškai didinamo indėlio pavyzdys – indėlis, kurio nustatytas terminas yra ketveri metai, ir kuriam pirmaisiais metais taikomi 5 % palūkanų, antraisiais metais – 7 %, trečiaisiais – 9 % ir ketvirtaisiais – 13 % palūkanų. Naujų sandorių metams paskaičiuotos sutartinės palūkanų normos, kurios į PFI palūkanų normų statistiką įtraukiamos laiko momentu t_0 , yra faktorių „1 + palūkanų norma“ geometrinis vidurkis. Kaip numatyta 3 punkte, nacionaliniai centriniai bankai gali reikalauti, kad atskaitingi tarpininkai šiai produkto rūšiai taikytų siaurai apibrėžtą faktinę normą. Negrąžintų sumų metams paskaičiuotos sutartinės palūkanų normos, kurios skaičiuojamos laikotarpiu nuo laiko momento t_0 iki t_3 , yra dydis, kurį atskaitingas tarpininkas taiko skaičiuodamas PFI palūkanų normas, t. y. sutartinio penkerių metų termino indėlio atveju 5 % taikomi laiko momentu t_0 , 7 % – laiko momentu t_1 , 9 % – laiko momentu t_2 ir 13 % – laiko momentu t_3 .
75. Kredito kortelių planai gali būti susiję su vienos nakties indėliais. Kredito kortelės sutartį su kredito ar kita institucija sudarantiems namų ūkiams ar nefinansinėms korporacijoms gali būti suteikta galimybė nuolat mokėti dalį arba visą pagal kredito kortelės planą naudojamą sumą, automatiškai debetuojuojant lėšas į vienos nakties indėlį (taip pat gali būti bankomatai arba čekiai). Jei šiam tikslui namų ūkio ar nefinansinės korporacijos naudojamoje sąskaitoje yra pakankamai lėšų, palūkanos neskaičiuojamos. Jei lėšų nepakanka ir jei kredito institucija ar kita institucija autorizuoja pinigų išėmimą, tuomet vienos nakties indėlis virsta overdraftu. Atskaitingo tarpininko šiam overdraftui taikomos palūkanos įtraukiamos į PFI palūkanų normų statistiką.
76. Kredito limitai dažniausiai siejami su bankų overdraftais. Jie taip pat gali būti suteikti pagal skėčio principu sudaromą sutartį, leidžiančią klientui gauti paskolas į kelias paskolų sąskaitas iki tam tikros nustatytos maksimalios sumos, kuri taikoma bendrai visoms sąskaitoms. Tuo metu, kai susitariama dėl tokios skėčio principu veikiančios sutarties, kredito forma, ir/ar kredito gavimo laikas ir/ar palūkanų normos nenustatomos, tačiau dėl daugelio galimybių gali būti susitarta. Tokios skėčio principo sutartys neįtraukiamos į PFI palūkanų normų statistiką. Tačiau paėmus paskolą pagal tokią sutartį, ji nurodoma kaip naujas sandoris ir pateikiama negrąžintose sumose. Skolos traktavimas naujų sandorių statistikoje priklauso nuo sąskaitos rūšies, kurią klientas pasirenka gaudamas kreditą, kaip numatyta 17, 20 ir 21 punktuose.
77. Gali egzistuoti reguliuojami santaupų indėliai, kuriems taikomos bazinės palūkanos bei ištikimybės ir/ar didėjimo priemokos. Tuo metu, kai indėlis padedamas, nėra žinoma ar priemoka bus mokama. Mokėjimai priklauso nuo būsimo požiūrio į namų ūkio ar nefinansinės korporacijos santaupas. Sutariama, kad tokios ištikimybės arba indėlio didėjimo priemokos, dėl kurių namų ūkis ar nefinansinė korporacija nėra tikri padėdami indėlį, neįtraukiamos į naujų sandorių metams apskaičiuotas sutartinės palūkanų normas. Į negrąžintų sumų metams apskaičiuotų sutartinių palūkanų normas visada įtraukiamos palūkanų normos, kurias atskaitingas tarpininkas taiko, kai skaičiuojamos PFI palūkanų normos. Tokiu būdu, jei atskaitingas tarpininkas suteikia tokias ištikimybės arba indėlio didėjimo priemokas, jos pateikiamos negrąžintų sumų statistikoje.
78. Namų ūkiams ar nefinansinėms korporacijoms gali būti siūlomos paskolos pagal jungtines išvestines sutartis, t. y. taikant palūkanų normų apskaitinimą/aukščiausią ribą/žemiausią ribą ir t. t. Pagal susitarimą tokios jungtinės išvestinės sutartys neįtraukiamos į naujų sandorių metams paskaičiuotų sutartinių palūkanų normą. Į negrąžintų sumų metams paskaičiuotų sutartinių palūkanų normas visada įtraukiamos palūkanų normos, kurias atskaitingas tarpininkas taiko kai skaičiuojamos PFI palūkanų normos. Tad vykdant tokią išvestinę sutartį, kai atskaitingas tarpininkas koreguoja namų ūkiui ar nefinansinei korporacijai taikomas palūkanų normas, tai atspindima negrąžintų sumų statistikoje.

79. Gali būti siūlomi indėliai, turintys du komponentus – sutartinio termino indėlis, kuriam taikomos fiksuotos palūkanų normos ir išvestinis dydis, kurio pajamos susiję su apibrėžtu vertybinių popierių biržos indeksu arba dvišaliu keitimo kursu, kuriam taikomas minimalus garantinis 0 % gražos procentas. Abiejų komponentų terminas gali būti toks pats arba skirtis. Į naujų sandorių metams apskaičiuotų sutartinių palūkanų normas įskaičiuojamos sutartinio termino indėlio palūkanų normos, kadangi jis atspindi susitarimą tarp indėlininko ir atskaitingo tarpininko, taip pat žinoma, kada padedami pinigai. Indėlio kito komponento įplaukos, susijusios su vertybinių popierių biržos indeksu arba dvišalio keitimo kurso rodikliais, sužinomos tik *ex post*, kai produktui sueina terminas ir todėl jam negali būti pritaikomos naujų sandorių palūkanų normos. Todėl turi būti įtraukiamas garantuotas minimalus 0 % įplaukų procentas. Į negrąžintų sumų metams apskaičiuotas sutartines palūkanų normas visada įtraukiamos palūkanų normos, kurias taiko atskaitingas tarpininkas skaičiuodamas PFI palūkanų normas. Iki termino suėjimo dienos įtraukiama sutartinio termino indėlio norma, taip pat ir indėlio su išvestiniu dydžiu garantuota minimali graža. Tik pasibaigus terminui negrąžintų sumų PFI palūkanų normos atspindi metams apskaičiuotas palūkanų normas, kurias moka atskaitingas tarpininkas.
80. Kaip numatyta Reglamento (EB) Nr. 2423/2001 (ECB/2001/13) I priedo 3 dalyje, į indėlius, kurių terminas yra ilgesnis negu dveji metai, gali būti įtraukiamos pensijų taupymo sąskaitų lėšos. Pagrindinė pensijų taupymo sąskaitų dalis investuojama į vertybinius popierius, todėl palūkanų normos už sąskaitų lėšas priklauso nuo šių vertybinių popierių pelno. Likusi pensijų taupymo sąskaitų dalis laikoma gryniaisiais pinigais, o kredito arba kitos institucijos nustatyta palūkanų norma yra tokia pati kaip ir kitiems indėliams. Padėdamas indėlį namų ūkis nežino, kiek iš viso pajamų bus gauta iš pensijų taupymo sąskaitos, o suma gali būti ir neigiama. Padėdamas indėlį namų ūkis ir kredito ar kita institucija nesusitaria dėl palūkanų normų už tą dalį, kuri investuota į vertybinius popierius, o tik už likusią indėlio dalį. Todėl į PFI palūkanų normų statistiką įtraukiama tik į vertybinius popierius neinvestuota indėlio dalis. Naujų sandorių metams apskaičiuota sutartinė norma, apie kurią turi būti pranešama, yra indėlio dalies palūkanų normos, dėl kurių padėdamas indėlį susitarė namų ūkis ir atskaitingas tarpininkas. Negrąžintų sumų metams nustatyta sutartinė palūkanų norma taikoma atskaitingo tarpininko pensijų taupymo sąskaitų indėlio daliai tuo metu, kai skaičiuojamos PFI palūkanų normos.
81. Būsto paskolų taupymo planai yra ilgalaikiai mažaprocenciai taupymo planai, kurie po tam tikro taupymo laikotarpio suteikia namų ūkiui arba nefinansinei korporacijai teisę gauti būsto paskolą žemesne palūkanų norma. Kaip numatyta Reglamento (EB) Nr. 2423/2001 (ECB/2001/13) I priedo 3 dalyje, šie taupymo planai klasifikuojami kaip indėliai, kurių terminas didesnis negu dveji metai, kol jie naudojami kaip indėliai. Transformavus į paskolą, jie klasifikuojami kaip paskolos namų ūkiams, skirtos būstui įsigyti. Atskaitingi tarpininkai apie juos praneša kaip apie naujų indėlių sandorių palūkanų normos, dėl kurių susitariama padedant pradinį indėlį. Atitinkama naujo sandorio suma yra padėtų pinigų suma. Ilgainiui šio indėlio sumos padidėjimas pateikiamas tik kaip negrąžintos sumos. Tuo momentu, kai indėlis transformuojamas į paskolą, ši nauja paskola įforminama kaip naujas kreditavimo sandoris. Palūkanų norma laikoma atskaitingo tarpininko siūloma diskontuota palūkanų norma. Jų svoris yra bendra paskolos, kuri teikiama namų ūkiui ar nefinansinei korporacijai, suma.
82. Kaip numatyta Reglamento (EB) Nr. 2423/2001 (ECB/2001/13) I priedo 3 dalyje, prancūziškasis būsto planas *plan d'épargne-logement* (PEL) klasifikuojamas kaip indėliai, kurių sutartinis terminas daugiau negu dveji metai. Vyriausybė reguliuoja šių PEL sąlygas ir nustato viso indėlio termino metu nekintančias palūkanų normas, t. y. kiekvienai PEL „kartai“ nustatomos vienodos palūkanų normos. PEL yra kontroliuojami ilgalaikiai taupymo planai, kurie turi būti naudojami ne mažiau kaip ketverius metus, o klientas kiekvienais metais turi įnešti į PEL minimalią, taisyklėmis nustatytą sumą, tačiau jam leidžiama didinti įmokas bet kuriuo plano galiojimo metu. Atskaitingi tarpininkai apie pradinį indėlį pradedant naują PEL praneša kaip apie naują sandorį. Pinigų suma, kuri pradiniu momentu įnešama į PEL, gali būti labai maža, o tai reiškia, kad naujo sandorio palūkanų normai suteiktas svoris taip pat bus sąlyginai mažas. Šis metodas užtikrina, kad naujo sandorio palūkanų normos visada atspindi esamos PEL „kartos“ sąlygas. Naujiems PEL taikomų palūkanų normų pokyčiai atspindimi naujo sandorio normoje. Klientų reakcija į portfelio perėjimą nuo kitų ilgalaikių indėlių prie anksčiau buvusių PEL neatspindima naujų sandorių palūkanų normose, o tik negrąžintų sumų palūkanų normose. Ketverių metų laikotarpio pabaigoje, klientas gali kreiptis dėl paskolos diskontuota palūkanų norma arba atnaujinti sutartį. Kadangi PEL atnaujinamas automatiškai, klientui aktyviai nedalyvaujant, ir kadangi sutarties sąlygos ir terminai, taip pat ir palūkanų normos iš naujo nederinami, kaip numatyta 21 punkte, šis atnaujinimas nelaikomas nauju sandoriu. Atnaujinant sutartį, klientui leidžiama įnešti papildomus indėlius, jei negrąžinta suma neviršija nustatytos aukščiausios ribos, o sutartis neviršija nustatyto maksimalaus metų skaičiaus termino. Jei pasiekiamas aukščiausia riba arba maksimalus metų skaičius, sutartis įšaldoma. Namų ūkis ar nefinansinė korporacija išlaiko skolinimosi teises ir jiems taip pat suteikiamos palūkanos, vadovaujantis tomis sąlygomis, kurios galioja atidarant PEL tol, kol pinigai paliekami bankų sąskaitoje. PEL Vyriausybė skiria subsidiją, taikydama palūkanų mokėjimus greita tų palūkanų normų, kuriuos siūlo kredito arba kita institucija. Kaip numatyta 6 punkte, tik kredito ar kitos institucijos palūkanų mokėjimų dalis įtraukiama į PFI palūkanų normų statistiką. Į Vyriausybės subsidiją sumokamą per kredito ar kitą instituciją, bet ne pačios kredito ar kitos institucijos, neatsižvelgiama.

I priedėlis

Neišmokėtų sumų palūkanų normų priemonių kategorijos

Metams apskaičiuota sutartinė norma (MASN) ⁽¹⁾ nustatoma kiekvienai iš šių priemonių kategorijų ⁽²⁾ ⁽³⁾. Fiksuojant mėnesio pabaigos duomenis, atskaitingi tarpininkai kiekvienam rodikliui pateikia svertinę vidutinę palūkanų normą, tuo tarpu, taikant mėnesio vidurkio netiesiogines palūkanų normas, atskaitingi tarpininkai kiekvienam rodikliui nurodo indėlių ir paskolų susikaupusias palūkanas ir vidutinį indėlių bei paskolų kiekį, taikydami šiame Reglamente nustatytas sąvokas ir taisykles.

	Sektorius	Priemonės kategorija	Pradinis terminas	Neišmokėtos sumos rodiklio numeris	Atskaitomybės išsipareigojimas
Indėliai eurais	Namų ūkiams (*)	Sutartinio termino	Iki 2 metų	1	MASN
			Virš 2 metų	2	MASN
	Nefinansinėms korporacijoms	Sutartinio termino	Iki 2 metų	3	MASN
			Virš 2 metų	4	MASN
	Atpirkimo susitarimai			5	MASN
Paskolos eurais	Namų ūkiams (*)	Būsto pirkimui	Iki 1 metų	6	MASN
			Nuo 1 iki 5 metų	7	MASN
			Virš 5 metų	8	MASN
	Vartojimo kreditas ir kitos paskolos		Iki 1 metų	9	MASN
			Nuo 1 iki 5 metų	10	MASN
			Virš 5 metų	11	MASN
	Nefinansinėms korporacijoms		Iki 1 metų	12	MASN
			Nuo 1 iki 5 metų	13	MASN
			Virš 5 metų	14	MASN

(*) Taip pat ir ne pelno institucijoms, aptarnaujančioms namų ūkius.

2 priedėlyje nurodytoms šioms priemonių kategorijoms naujo sandorio sąvoka taikoma visam kiekiui, t. y. negrąžintoms sumoms ⁽²⁾ ⁽³⁾, bei pateikiama metams apskaičiuota sutartinė norma ⁽¹⁾. Fiksuojant mėnesio pabaigos duomenis, atskaitingi tarpininkai kiekvienam rodikliui pateikia svertinę vidutinę palūkanų normą, tuo tarpu, taikant mėnesio vidurkio netiesiogines palūkanų normas, atskaitingi tarpininkai kiekvienam rodikliui nurodo indėlių ir paskolų susikaupusias palūkanas ir vidutinį indėlių ir paskolų kiekį, taikydami šiame Reglamente nustatytas sąvokas ir taisykles. Be to, visi atskaitingi tarpininkai prie 12 ir 23 rodiklių nurodo mėnesio pabaigoje negrąžintas sumas.

	Sektorius	Priemonės rūšis	Pranešimo laikotarpis	Naujo sandorio rodiklio numeris	Atskaitomybės išsipareigojimas
Indėliai eurais	Namų ūkiams (*)	Vienos nakties		1	MASN
		Atsiimami pareikalavus (**)	Pranešus mažiau kaip prieš 3 mėnesius	5	MASN
			Pranešus daugiau kaip prieš 3 mėnesius	6	MASN
	Nefinansinėms korporacijoms	Vienos nakties		7	MASN

(*) Taip pat ir namų ūkius aptarnaujančioms ne pelno institucijoms.

(**) Šioje priemonės kategorijoje namų ūkiai ir nefinansinės korporacijos sujungiamos ir priskiriamos namų ūkių sektoriui, kadangi jam priklauso apie 98 % pareikalavus atsiimamų indėlių neišmokėtų sumų visose sykiu paimtose dalyvaujančiose valstybėse narėse.

⁽¹⁾ Arba siaurai apibrėžta faktinė norma.

⁽²⁾ Į šią priemonių kategoriją neatsižvelgiama dalyvaujančioje valstybėje narėje, kuriose reziduojančių kredito ir kitų institucijų bankininkystės veikloje viena iš šių priemonių kategorijų netaikoma dalyvaujančiose valstybėse narėse reziduojantiems namų ūkiams ir nefinansinėms korporacijoms.

⁽³⁾ Šioje lentelėje „iki“ reiškia „iki ir įskaitant“.

	Sektorius	Priemonės rūšis	Pranešimo laikotarpis	Naujo sandorio rodiklio numeris	Atskaitomybės įsipareigojimas
Paskolos eurais	Namų ūkiams (*)	Banko overdraftas		12	MASN, suma
	Nefinansinėms korporacijoms	Banko overdraftas		23	MASN, suma

(*) Taip pat ir namų ūkius aptarnaujančioms ne pelno institucijoms.

2 priedėlis

Naujų sandorių palūkanų normų priemonių kategorijos

Metams nustatyta sutartinė norma (MASN) ⁽¹⁾ nustatoma šioms priemonių kategorijoms ⁽²⁾ ⁽³⁾ Jei vienos nakties indėlių, pareikalavus atsiimamų indėlių ir banko overdraftų, t. y. 1, 5, 6, 7, 12 ir 23 rodikliai, palūkanų normos nustatomos:

- fiksuojant mėnesio pabaigos rezultatus – tuomet kiekvienam rodikliui nuo 1 iki 29 atskaitingi tarpininkai pateikia svertinę vidutinę palūkanų normą, o 2–4, 8–11, 13–22 ir 24–29 rodikliams dar ir per mėnesį atliktų naujų sandorių kiekį, taikydami šiame Reglamente nustatytas sąvokas ir taisykles,
- kaip mėnesio vidurkių netiesioginės palūkanų normos – tuomet kiekvienam rodikliui 2–4, 8–11, 13–22 ir 24–31 atskaitingi tarpininkai pateikia svertinę vidutinę palūkanų normą, be to, ir per mėnesį atliktų naujų sandorių kiekį, o 1, 5, 6, 7, 12 ir 23 rodikliams jie nurodo susikaupusias palūkanas ir indėlių bei paskolų kiekį, taikydami šiame Reglamente nustatytas sąvokas ir taisykles.

Visi atskaitingi tarpininkai prie bankų overdraftų, t. y. 12 ir 23 rodiklių, nurodo mėnesio gale neišmokėtas sumas.

	Sektorius	Priemonės rūšis	Pradinis terminas, pranešimo laikotarpis, pradinių palūkanų normų nustatymas	Naujo sandorio rodiklio numeris	Atskaitomybės įpareigojimas
Indėliai eurais	Namų ūkiams ^(*)	Vienos nakties ^(**)		1	MASN
		Sutartinis terminas	Iki 1 metų terminas	2	MASN, suma
			Nuo 1 iki 2 metų terminas	3	MASN, suma
			Ilgesnis negu 2 metų terminas	4	MASN, suma
		Grąžinami pranešus ^(**) ^(***)	Iki 3 mėnesių pranešimas	5	MASN
			Pranešus daugiau kaip prieš 3 mėnesius	6	MASN
	Nefinansinėms korporacijoms	Vienos nakties ^(**)		7	MASN
		Sutartinis terminas	Iki 1 metų terminas	8	MASN, suma
			Nuo 1 iki 2 metų terminas	9	MASN, suma
			Ilgesnis kaip 2 metų terminas	10	MASN, suma
	Atpirkimo susitarimai				11
Paskolos eurais	Namų ūkiams ^(*)	Banko overdraftas ^(**)		12	MASN, suma
		Vartojimui	Svyruojanti norma ir pradinės normos nustatymas laikotarpiui iki 1 metų	13	MASN, suma
			Pradinės normos nustatymas laikotarpiui nuo 1 iki 5 metų	14	MASN, suma
	Pradinės normos nustatymas ilgesniam negu 5 metų laikotarpiui		15	MASN, suma	
	Būsto įsigijimui	Svyruojanti norma ir pradinės normos nustatymas laikotarpiui iki 1 metų		16	MASN, suma
Pradinės normos nustatymas laikotarpiui nuo 1 iki 5 metų		17	MASN, suma		

^(*) Taip pat ir namų ūkius aptarnaujančioms ne pelno institucijoms.

^(**) Šioje priemonės kategorijoje namų ūkiai ir nefinansinės korporacijos sujungiamos ir priskiriamos namų ūkių sektoriui, kadangi jam priklauso apie 98 % pareikalavus atsiimamų indėlių neišmokėtų sumų visose sykiu paimtose dalyvaujančiose valstybėse narėse.

^(***) Šiai priemonių kategorijoje naujų sandorių sąvoka taikoma visam kiekiui, t. y. neišmokėtoms sumoms.

⁽¹⁾ Arba siaurai apibrėžta faktinė norma.

⁽²⁾ Į šią priemonių kategoriją neatsižvelgiama dalyvaujančioje valstybėje narėje, kuriose reziduojančių kredito ir kitų institucijų bankininkystės veikloje viena iš šių priemonių kategorijų netaikoma dalyvaujančiose valstybėse narėse reziduojantiems namų ūkiams ir nefinansinėms korporacijoms.

⁽³⁾ Šioje lentelėje „iki“ reiškia „iki ir įskaitant“.

	Sektorius	Priemonės rūšis	Pradinis terminas, pranešimo laikotarpis, pradinių palūkanų normų nustatymas	Naujo sandorio rodiklio numeris	Atskaitomybės įpareigojimas	
			Pradinės normos nustatymas laikotarpiui nuo 5 iki 10 metų	18	MASN, suma	
			Pradinės normos nustatymas ilgesniam negu 10 metų laikotarpiui	19	MASN, suma	
		Kitiems tikslams	Svyruojanti norma ir pradinės normos nustatymas laikotarpiui iki 1 metų	20	MASN, suma	
			Pradinės normos nustatymas laikotarpiui nuo 1 iki 5 metų	21	MASN, suma	
			Pradinės normos nustatymas ilgesniam negu 5 metų laikotarpiui	22	MASN, suma	
	Nefinansinėms korporacijoms	Banko overdraftas (*)			23	MASN, suma
		Kitos paskolos, kurių suma iki 1 milijono eurų	Svyruojanti norma ir pradinės normos nustatymas laikotarpiui iki 1 metų	24	MASN, suma	
			Pradinės normos nustatymas laikotarpiui nuo 1 iki 5 metų	25	MASN, suma	
			Pradinės normos nustatymas ilgesniam negu 5 metų laikotarpiui	26	MASN, suma	
		Kitos paskolos, kurių suma daugiau kaip 1 milijonas eurų	Svyruojanti norma ir pradinės normos nustatymas laikotarpiui iki 1 metų	27	MASN, suma	
			Pradinės normos nustatymas laikotarpiui nuo 1 iki 5 metų	28	MASN, suma	
			Pradinės normos nustatymas ilgesniam negu 5 metų laikotarpiui	29	MASN, suma	

(*) Šiai priemonių kategorijoje naujų sandorių sąvoka taikoma visam kiekiui, t. y. neišmokėtoms sumoms.

Šių priemonių kategorijoms nustatoma metinė procentinė mokesčio norma (MPMN). Kiekvienam rodikliui atskaitingi tarpininkai pateikia svertinę vidutinę palūkanų normą, taikydami šiame Reglamente pateiktas sąvokas ir taisykles.

	Sektorius	Priemonės rūšis	Naujo sandorio rodiklio numeris	Atskaitomybės įsipareigojimas
Paskolos eurais	Namų ūkiams (*)	Vartojimui	30	MPMN
		Būsto įsigijimui	31	MPMN

(*) Paprastai įtraukiamos namų ūkius aptarnaujančios ne pelno institucijos, tačiau nacionaliniai centriniai bankai gali taikyti išimtis.

III PRIEDAS

MINIMALŪS REIKALAVIMAI, TAIKYTINI FAKTIŠKAI ATSKAITINGAI VISUOMENĖS DALIAI

Kad įvykdytų ECB nustatytus statistinės atskaitomybės reikalavimus, atskaitingi tarpininkai laikosi šių minimalių reikalavimų:

Minimalūs duomenų perdavimo reikalavimai

- a) atskaitingi tarpininkai pateikia atskaitas nacionaliniams centriniams bankams (NCB) laiku ir laikydamiesi dalyvaujančios valstybės narės, kur reziduoja atskaitingas tarpininkas, nacionalinių centrinių bankų nustatytų terminų;
- b) statistinių ataskaitų forma ir formatas turi atitikti dalyvaujančios valstybės narės, kur reziduoja atskaitingas tarpininkas, NCB nustatytus techninius atskaitomybės reikalavimus;
- c) nurodomas atskaitingo tarpininko asmuo (-ys) ryšiams palaikyti;
- d) laikomasi techninių specifikacijų perduodant duomenis dalyvaujančios valstybės narės, kur reziduoja atskaitingas tarpininkas, nacionaliniam centriniam bankui.

Minimalūs duomenų tikslumo reikalavimai

- e) atskaitingų tarpininkų perduodama statistinė informacija turi būti teisinga, nuosekli ir pilna; esamos spragos turi būti pripažintos, paaiškintos dalyvaujančios valstybės narės, kurioje reziduoja atskaitingas tarpininkas, nacionaliniam centriniam bankui ir kuo greičiau užpildytos;
- f) atskaitingų tarpininkų pateikiamoje statistinėje informacijoje negali būti nuolatinių ir struktūrinių spragų;
- g) atskaitingi tarpininkai turi sugebėti pateikti informaciją apie pokyčius pateiktuose duomenyse;
- h) atskaitingi tarpininkai vadovaujasi dalyvaujančių valstybių narių, kurioje reziduoja atskaitingas tarpininkas, nacionalinių centrinių bankų nustatytais techninio duomenų perdavimo matmenimis ir dešimtainiais skaitmenimis;
- i) atskaitingi tarpininkai vadovaujasi dalyvaujančių valstybių narių, kurioje reziduoja atskaitingas tarpininkas, nacionalinių centrinių bankų techniniam duomenų perdavimui nustatyta skaičių apvalinimo tvarka.

Minimalūs apibrėžimų laikymosi reikalavimai

- j) atskaitingų tarpininkų teikiama statistinė informacija turi atitikti šiame Reglamente nustatytus apibrėžimus, susitarimus, klasifikacijas ir metodus;
- k) jeigu pateikti duomenys neatitinka minėtų apibrėžimų, susitarimų, klasifikacijų ir metodų, kai įmanoma, atskaitingi tarpininkai reguliariai kontroliuoja skirtumą tarp naudojamos ir šiame reglamente nustatytos priemonės ir nustato jo dydį; ir
- l) atskaitingi tarpininkai turi sugebėti paaiškinti pateiktų duomenų pasikeitimus, lyginant su ankstesnio laikotarpio skaičiais.

Minimalūs peržiūrėjimo reikalavimai

- m) turi būti laikomasi ECB ir nacionalinių centrinių bankų nustatytos peržiūrėjimo tvarkos ir procedūrų. Kartu su nesilaikant įprastinio duomenų peržiūrėjimo reikalavimo peržiūrėtais duomenimis turi būti pateikiamos paaiškinamosios pastabos.

IV PRIEDAS

ŠIO REGLAMENTO TAIKYMO PEREINAMOJO LAIKOTARPIO NUOSTATOS

1. Iki ataskaitinio 2003 m. gruodžio mėnesio (imtinai) sukaupta nacionalinė mėnesio statistinė informacija apie naujus sandorius ir negrąžintas sumas gali būti perduodama Europos centriniam bankui (ECB) per dvi darbo dienas po 19-os darbo dienos pabaigos, pasibaigus šio Reglamento 3 straipsnio 4 dalyje nurodytam ataskaitiniam mėnesiui. Sukaupta nacionalinė mėnesio statistinė informacija apie negrąžintas sumas taip pat gali būti perduodama ECB kartą per ketvirtį per dvi darbo dienas po 19-os darbo dienos pabaigos, pasibaigus kalendoriniam ketvirčiui. ECB leidžia nacionaliniams centriniams bankams veikti lanksčiai taikant šį pereinamąjį laikotarpį nacionaliniu lygiu.
2. Nuo ataskaitinio 2004 m. sausio mėnesio duomenys, įskaitant ir sukaupią nacionalinę mėnesio statistinę informaciją apie negrąžintas sumas, pateikiama 19-ą darbo dieną, pasibaigus šio Reglamento 3 straipsnio 4 dalyje apibrėžtam ataskaitiniam mėnesiui.
3. Iki ataskaitinio 2006 m. gruodžio mėnesio (imtinai), I priedo 10 dalis yra tokia:
  - „10. Minimali nacionalinė imtis yra tokia, kad:
    - a) didžiausia atsitiktinė paklaida ⁽¹⁾ naujų sandorių palūkanų normoms vidutiniškai visose priemonių kategorijose neviršytų 10 bazinių taškų, kai patikimumo lygis 90 % ⁽²⁾;
    - b) ji apimtų ne mažiau kaip 30 % reziduojančios potencialiai atskaitingos visuomenės dalies; kai 30 % reziduojančios potencialiai atskaitingos visuomenės dalies sudaro daugiau negu 100 tarpininkų, minimalus nacionalinės imties dydis vis dėlto gali būti apribotas 100 atskaitingų tarpininkų; arba
    - c) atskaitingi tarpininkai nacionalinėje imtyje sudarytų ne mažiau kaip 75 % dalyvaujančiose valstybėse narėse reziduojančių namų ūkių ir nefinansinių korporacijų gautų indėlių eurais kiekio ir ne mažiau kaip 75 % jiems suteiktų euro paskolų kiekio.

$$^{(1)} D = z_{\alpha/2} * \sqrt{\text{var}(\hat{\theta})} \approx z_{\alpha/2} * \sqrt{\text{vâr}(\hat{\theta})},$$

kur D – maksimali atsitiktinė paklaida, $z_{\alpha/2}$ – iš įprasto pasiskirstymo arba bet kokio tinkamo pasiskirstymo pagal duomenų struktūrą (pvz.: t-pasiskirstymas) paskaičiuotas faktorius, laikant, kad patikimumo lygis 1- α , $\text{var}(\hat{\theta})$ $\text{var}(\hat{\theta})$ – parametro θ statistinio įvertinimo variantiškumas, $\text{vâr}(\hat{\theta})$ o $\text{vâr}(\hat{\theta})$ – parametro θ statistinio įvertinimo nustatyta variacija.

⁽²⁾ Nacionaliniai centriniai bankai gali absoliutų 10 bazinių taškų matą, esant 90 % patikimumo lygiui, tiesiogiai paversti santykinu statistiniam įvertinimui priimtiniu maksimaliu varijavimo koeficientu.“